

naša luč

1974

8

DRAVOGRAD

leži ob stikališču treh dolin (Dravske, Mežiške in Mislinjske) in treh gorovij (Pohorja, Košenjaka in Strojne) na visoki terasi nad levim bregom Drave. Kljub lepi prometni legi

obsežnim gozdnatim zaledjem na Snežniku, ki je bogat vir za lesno industrijo. Zanimive so starinske hiše ob izviru Bistrice in stari grad nad njo, župna cerkev na griču, Gradišče in arheološko najdišče nad Trnovim.

obdelani terasi ob vznožju Karavank nasproti vhodu v Vrata. Zanimivosti Mojstrane so romanska cerkev sv. Klemena vzhodno od vasi, nekdanj železov rudnik in fužine, na Dovjem pa grob „triglavskega“ župnika Jakoba Aljaža in grobovi planincev, ki so se ponesrečili v Triglavu.

abeceda slovenije

kraj ni dovolj razvit, ker leži blizu državne meje in ker ima pretežno gozdnato in kmečko okolico. Ima pa vrsto zanimivosti: stari del naselja ob dolgem trgu vrh klanca, romansko cerkev s čokatim zvonikom, grad, novi del naselja ob klanču in ob vhodu Drave v sotesko ter mostove čez Dravo in Mežo.

HORJUL

je vas v razširjenem delu doline Šujice, ki so ga v zadnjih letih osušili za namene kmetijskega posestva. Znani sosednji zaselki so Zaklanec, Lesno brdo, Koreno, Vrzdenec, Butajnova in Šentjošt.

ILIRSKA BISTRICA

je mesto v dolini notranjske Reke ob pomembnem prehodu s Pivke k Reškemu zalivu, z

KOPER

je staro, v zadnjih letih zelo spremenjeno obmorsko mesto južno od Trsta na nekdanjem polkrožnem otočku, ki je zdaj združen s celino. Koper je upravno, cerkveno, kulturno in gospodarsko središče slovenskega dela Istre. Značilna je podoba starega mesta na pribrežnem otočku, stara mestna vrata, ob njih Prešernov trg z vodnjakom v obliki beneškega mostu, tesna Čevljarjska ulica in prehod pod obokom z benečanskimi okni, značilno središče starega mesta z ložo, pretorsko palačo, stolpom in stolnico, potem nekdanja žitnica, ob njej pa opuščena gotška cerkviča.

LENDAVA

je prekmursko mesto ob vznožju vinorodnih Lendavskih gor, najvzhodnejše slovensko mesto, središče Dólskega, sedež občine. To je narodnostno mešan kraj, v občini je 30 % Madžarov. Zanimiv je grad pri postaji, dalje kanal Lendave in nasip, od prireditev pa prigrižek „bograč“ v naravi.

MOJSTRANA

je vas v gornji Savski dolini, kjer je vhod v stranske doline Vrata, Kot in Krmo, torej glavni vhod na Triglav s severne strani. Znana je tudi sosednja vas Dovje, ki leži na prisojni,

OTOČEC

je v gostišče preurejeni grad ob avto cesti Ljubljana — Zagreb, edinstveni primer „gradu na vodi“ (na otočku sredi zelene Krke).

POSTOJNA

je mesto na Pivki pod južnim vhodom „Postojnskih vrat“, naravnega prehoda iz Srednje Evrope k Jadranu. Mesto slovi po Postojnski jami, po kateri je Slovenija znana po širnem svetu. Jama je del nad 19 km dolgih rovov reke Pivke, ki izginja v podzemlje pod jamskim vhodom, teče skozi Veliko dvorano in po stranskih rovih prodira proti Pivki jami. Električni vlaki in vodniki vodijo obiskovalce po suhih, starih jamah, ki jih je reka že davno zapustila in jih je pronikajoča deževnica s površja okrasila z neštevilnimi usedlinastimi tvorbami, stalaktiti (s stropa) in stalagmiti (s tal), kapniškimi stebri in zastori.

RAVNE NA KOROŠKEM

so mesto v Mežiški dolini med Uršljo goro in Strojno, najpomembnejši del Koroške tostran meje. Zanimivosti so: industrijski mestni del ob železarni, ki izdeluje nad dvesto posebnih vrst jekla in razno industrijsko orodje; staro trško naselje Guštanj ob griču s cerkvijo; delavski muzej in bogata študijska knjižnica v gradu; park; grad; nasadi hmelja.

Slika na naslovni strani:
Pri Blejskem jezeru.

Za boljši svet

V južnofrancoskem kraju Taizé se je vršil v začetku septembra MLADINSKI KONCIL, ki ga je sklical tam živeči protestantski prior Roger Schütz in ki se ga je udeležilo skoraj 40.000 mladih z vsega sveta.

Višek praznovanja je bilo branje Pisma božjemu ljudstvu, ki se je začelo s temi stavki: „Rojeni smo na zemlji, ki za večino človeštva ni za življenje primerna. Neznosno privilegirana manjšina izkorišča velik del človeštva. Številni so policijski režimi, ki ščitijo mogočne. Mednarodni koncerni izdajajo svoje zakone in jih uveljavljajo. Vladata profit in denar. Kdor ima oblast, skoraj nikdar ne posluša glasov tistih, ki so brez glasu.“

Sedanja mladina ni brez idealov. Zavzema se za boljši svet — v Kristusovem imenu. (Več o koncilu v rubriki „Kaj pravijo doma in po svetu“).

o

Na tretji mladinski poletni politični šoli Zveze mladine Slovenije je govoril tudi predsednik CK ZKS France Popit. Med drugim je dejal: „Dobro najbrž veste, da si prizadevajo pridobiti vpliv na mladino nosilci vseh mogočih idejnih gibanj. Pri tem mislim predvsem na aktivnost enega dela klera pa tudi klerikalno usmerjenih ‚civilov‘, ki menijo, da je možno tok družbenega razvoja pri nas obrniti nazaj... Protisamoupravna in protisocialistična dejavnost posameznikov in skupin iz cerkvenih krogov že močno presega z zakonom dovoljeno, kar je razkrila tudi služba družbenega knjigovodstva pri pregledu poslovanja Družine in Ognjišča, da ne govorim o drugih aktivnostih, ki niso v skladu z ustavo in nimajo ničesar skupnega z vero in opravljanjem verskih obredov.“

Teh nekaj jasnih besed zasluži jasen odgovor.

„Klerikalizem“ pomeni po Vrbinčevem Slovarju tujk „vmešavanje Cerkev in duhovščine v politiko, podpiranje klerikalne politike in cerkvenega vpliva sploh“. Očitati tudi le enemu delu klera in klerikalno usmerjenim ‚civilom‘ trideset let po nastanku nove družbene stvarnosti na Slovenskem vmešavanje v politiko, je — milo rečeno — smešno. Prav nasprotno je res: Cerkev doma se je v tem času tako omejila na svoje zgolj duhovno poslanstvo, da je prav zaradi tega njen vpliv silno porastel — tudi na mladino.

Da bi ljudje iz slovenske Cerkev menili, da je možno tok družbenega razvoja doma obrniti nazaj, to je podcenjevanje razumske ravni naših vernikov. Prav tako pa bi bilo podcenjevanje razumske ravni ne le vernih, ampak večine vseh domá, ko bi kdo menil, da ne hrepenijo po resnični demokraciji. A kdo bi jim mogel zameriti hrepenenje po nečem, kar je samo po sebi umevna pravica vsakega naroda in vsakega posameznika?

Očitek, da dejavnost posameznikov in skupin iz cerkvenih krogov že močno presega z zakonom dovoljeno in da nekatere druge dejavnosti niso v skladu z ustavo, bi bilo treba preveriti ob Deklaraciji človečanskih pravic, koš po vsem svetu priznanem obveznem temelju vsake ustave in vsakega zakona. Nobenega dvoma ni, da se omenjeni posamezniki in skupine gibljejo znotraj teh določil. Če torej hiba ni pri njih, kje je potem?

Pri pregledu poslovanja Družine in Ognjišča naj bi služba družbenega knjigovodstva razkrila močno preseganje z zakonom dovoljenega. Res je služba — poleg organov notranje uprave — neobičajno dolgo in milimetrsko brskala po arhivih omenjenih dveh verskih listov.

Ob vsem tem se sprašujemo, ali ne bi bil že čas, da se postopa z resnico manj po mačehovsko, tudi takrat, ko gre za verne, zlasti še, če se hoče ustvarjati videz, da so verni enakopravni z nevernimi.

naša luč

1974 8

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 23
oktober 1974

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	70 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	17 f. fran.
Italija	2000 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	11 n. gold.
Nemčija	14 n. mark
Švedska	17 š. kron
Avstralija	4,5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

- tudi doma teče življenje naprej -

KATEHETSKE TEČAJI

V Vipavi, Ljubljani, Murski Soboti, Mariboru in Celju so bili pred začetkom veroučnega leta katehetski tečaji. Letos so bili že osmič po vrsti in skušajo najti najboljše način dela. Na vrsti sta bili vprašanji o nenehnem oblikovanju kateheta in usposabljanje staršev za versko vzgojo.

MATI TEREZIJA

je 23. in 24. avgusta obiskala Vernberk na Koroškem. Sestala se je s skupino pomočnic, ki na njenem področju zbirajo sredstva za njeno misijonsko delo. Teh ima po vsem svetu 18.000. Vsak dan samo v Kalkuti njene sestre nahranijo s to pomočjo 3000 revežev. Svojo pot je nadaljevala v Švico, Nemčijo in na Švedsko.

SLOVENSKI OKTET

Letos je imel na Dubrovniških igrah 15. jubilejni nastop. V atriju palače Sponza je v prvem delu koncerta izvajal umetne in renesančne pesmi, v drugem pa narodne in ponarodele. Šest dodanih pesmi je najboljši dokaz za uspeh in vzdušje, ki ga je oktet pripravil mednarodno obarvanemu občinstvu. Prav v tem, da jim slovenska pesem ni zvenela tuje, je največja izrazna moč okteta, ki zna ogreti čustveno „neobremenjeno“ občinstvo.

*

SV. BENEDIKT NA GORIČKEM. — Tu se je zbralo 180 ministrantov iz Pomurja. Dopoldan je bil namenjen verski poglobitvi in sv. maši. Popoldne pa so bila razna tekmovanja posameznih župnijskih ekip. Na vrsto je prišla tudi veroučna snov — „Pokaži, kaj znaš!“ Ministrantski shod je bil dobro pripravljen in udeleženci so ga bili zelo veseli.

Slike od zgoraj navzdol: Solčava, gorska vas v tesni dolini gornje Savinje. — Gornji grad, gorski letoviški kraj v Zadrecki dolini. — Luče ob Savinji.

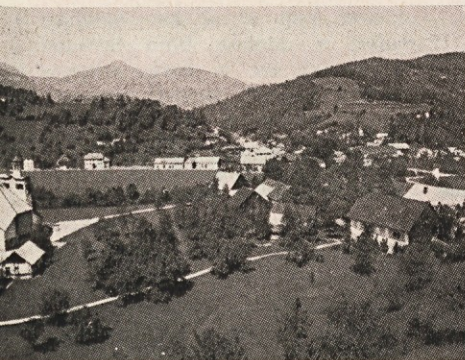
BELTINCI. — V avgustu je bil v Beltincih mednarodni folklorni festival. Tridesetletna tradicija, ki jo je zelo obogatil France Marolt, je postajala iz leta v leto bolj živa. Ljudski plesi so dobili toliko privržencev, da se stari in mladi zavrtilijo v ritmu folklorne na vsaki priveditvi. Na letošnji festival so prihitele skupine iz Slovenije, Hrvatske, Koroške, Madžarske in Francije.

BRASLOVČE. — V avgustu je bilo že 12. tradicionalno kmečko praznovanje „Dan hmeljarjev“. Praznovanje se je začelo z razstavo hmeljarskega orodja in opreme. Sledil je pester sprevod, ki ga je vodil konjenik z zastavo in starešina s princeso; prikazi raznih opravil med rastjo hmelja z najsoodobnejšo mehanizacijo. Na priveditvenem prostoru je bil kulturni spored. Izbrana sta bila tudi novi starešina in princesa. Zvečer je bil družabni program s plesom.

BRKINI. — Šest primorskih in obalnih občin je namenilo en dan dela za odpravo nerazvitosti Brkinov. Z enodnevnim zaslužkom so zbrali štiri milijone dinarjev, s katerimi bodo gradili „slemensko cesto“ čez Brkine — od vasi Harije do vasi Zavrhek.

CELJE. — Na celjskem področju potrebujejo 2.000 delavcev, ki bi jih zaposlili takoj ali v kratkem. Najbolj jih potrebujejo v EMO, Topru, Cinkarni, Aeru in Velenjskem rudniku. Prav na istem položaju so trgovine in celjska bolnišnica. Težave nastajajo zaradi nestalnosti delavcev, odhajanja v pokoj in stanovanjske problematike. Nekaj delavcev bi lahko dobili že iz oddaljenejših kmečkih zaselkov, če bi bil urejen prevoz.

ČEDAD. — Nad Čedadom na Kamenici se je 29. julija zbralo okrog 2000 zamejskih Slovencev. Kulturnemu programu, ki so ga pripravila vsa kulturna društva iz Benečije, so se pridružile tudi tržaške in koroške prosvetne skupine. Narodnostno izročilo dobiva v zadnjem

Poljane nad Škofjo Loko. — Log nad Škofjo Loko. — Javorje, hribovska vas nad Poljansko dolino.

času vse večji obseg in poglobitev. Ob tem nikakor ne moremo mimo zaslug, ki jih imajo za obrambo in utrjevanje slovenstva v prvi vrsti slovenski duhovniki, ki so vztrajali v najtežjih preizkušnjah.

ČRNA NA KOROŠKEM. — V začetku avgusta so s kmečko povorko in slavnostno sejo turističnega društva proslavili turistični teden. V izredno pisani kmečki povorki

so prikazali stare običaje: „štrikanje“, krtačenje in predenje ter nekatere druge. Povorko je spremljala rudarska godba. Koroški čebelarji so razvili svoj prapor. Športne in zabavne prireditve pa so trajale ves teden.

IZLAKE. — V podružnični vasi Podlipovica je v juliju nadškof Pogačnik blagoslovil nov zvonik pri cerkvi sv. Mohorja in Fortunata. Stari je bil že zelo v slabem stanju, zato so ga podrli in v enem letu zgradili novega. Ob tem delu je prišlo do prave solidarnosti in medsebojne pomoči, ki se pokaže tudi v rasti verskega življenja in lepih nedeljskih sv. mašah.

IZOLA. — Konec avgusta je bila Izola kot središče slovenskega ribištva slavnostno razpoložena. Ribiči so praznovali svoj praznik z zelo pestrim programom raznih prireditev. Ribiška flota je imela slavnostno vožnjo, spremljala pa jo je godba na pihala. Najboljšim posadkam so podelili priznanja. Nato so nastopile kulturne in športne skupine. Zanimiva je bila nogometna tekma med ribiči in peki. Zvečer pa je mesto zadišalo po ribah in odličnem istrskem refošku. Več ansamblov pa je poskrbelo za veselo zabavo.

JESENICE. — V jeseniški železar-
(Dalje na 10. strani)

recimo babu bab!

Boril se je za prostor na soncu in postavili so ga na cesto.

Sivi lasje so lahko tudi posledica pogostega pranja možganov.

Če želiš dobro službo, moraš poznati dva tuja jezika ali enega direktorja.

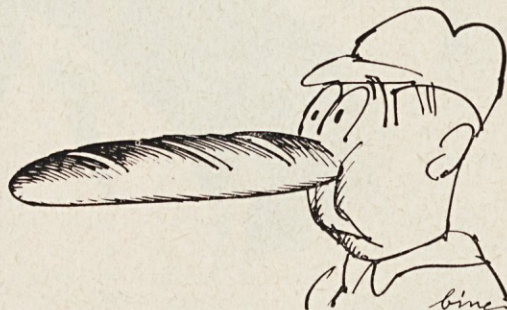
Dokler ne pride lepša prihodnost, kaj naj naredimo s sedanjostjo?

Za občutek enakopravnosti so premalo samo teoretične možnosti.

Jezik ne umije obraza.

Kdor živi v oblakih, upa, da se vremena ne bodo zjasnila.

Več ljudi več ve le tam, kjer se sme kaj reči.

ŽETEV V VOJVODINI BO PRESEGLA VSA PRIČAKOVANJA, ZATO SE JE KRUH NEPRIČAKOVANO PODRAŽIL.

kaj mi pomeni Jezus iz Nazareta?

BOŽIDAR MERC:

Sredi bolečine, znoja in krvi sem se rodil. Znamenje križa, ki ga je napravila mati takrat čez moje majhno, nebogljeno telo, je bilo prva vez s Kristusom. To znamenje, napravljeno z drhtečo roko, je bilo usodno za vse moje življenje.

Kristus mi je dajal moč za življenje. Ne sicer naenkrat in brez težav. V letih odraščanja sem si nenehno postavljajl vprašanja: Zakaj toliko trpljenja? Čemu toliko siromakov? Kje je pomoč in usmiljenje za tisoče, ki jih je življenje navrglo na kup med greh in gnus? Kje je pravica? Življenje, ki ga

imam, naj bi se nekoč razlilo in poniknilo v zemljo? Kje je tu smisel?

Na vsa vprašanja mi je mogel odgovoriti Kristus, on edini. Nenadoma se mi je odprl nov svet. Vznemirjenost se je prelila v mir. In niti spoznanje, da bom nekoč z zgaranimi rokami v naročju padel z obrazom na zemljo in v solzah izdihnil, me ne more več prestrašiti. V meni je toliko svetega prepričanja v tistega Jezusa iz Nazareta, ki je rekel: „Na svetu boste imeli stisko, toda zaupajte, glejte, jaz sem svet premagal.“ In ta Kristus iz Nazareta ostaja z nami vse dni do konca sveta. Sonce ne bo več sijalo, on pa, Gospodar življenja, po čigar volji smo, ne bo pozabil na svoje.

MARIJA JELEN-BRENCIČ, kmetica, pesnica iz St. Ilja pri Velenju:

Jezus mi pomeni večno življenje brez strahu, bolečin in skrbi, življenje, v katerem se ne bo treba mučiti za boljši jutri, ampak bo nastopil večno srečen in vesel dober dan.

MARIJA MARKUŠ, gospodinjska pomočnica iz Maribora:

Jezus Kristus je največji umetnik vseh časov. Čudim se mu, s kakšno ljubeznijo gnete to mojo nekvalitetno „gmoto“ in jo iz dneva v dan izpopolnjuje. Toliko razlogov je že imel, da bi se svojega opravila naveličal, pa se ga ni. Tako po njegovi pomoči in v vseh nas živi skrivnostni sili rastejo božje katedrale, živi templji.

Ko so bili udarci prehudi in nisem videla smisla vsakdanjega

trpljenje, me je ta mož bolečin popeljal pred podobo s trnjem kronane glave in me vzpodbujal: „Moliva, delajva, skupaj trpiva!“ Po tej poti mi je prihajal naproti in me vzpodbujal, naj si nabere zakladov, ki jih ne more uničiti nobena svetovna sila. Tako sem pod vodstvom tega dobrega pastirja hodila skozi življenje in prišla do teh poznih let. Zato mu kličem: „Tisočkrat hvala za vse!“

FRANC HUMAR, 89 let, oče enajstih otrok, iz Koritnice pri Grahovem ob Bači:

Njegovo božanstvo je tako veliko, da se ne da opredeliti. Zaprtil nam je križ, ki je na vseh naših razpotjih zanesljiv kažipot do neminljive sreče. On ne vara, kdor po njem stremi, ni nikoli prevaran.

Njegova velika mogočnost v mojem skromnem življenju je v tem, da mi je bil vedno neko sonce, polnost, mir in mi je miniral vse osebne revolucije v nič, tako da je iz njega izhajala sama blagost. Pri velikih življenjskih preizkušnjah, pri enajstih otrocih, mi je on izpeljal vse težave. Dodelil mi je vedno več in boljše, kot sem želel ali ga prosil.

Najsrečnejši sem, ko se srečam s Kristusom. Zato trdim: „V življenju ni druge in večje sreče, kot sodelovati z njim.“

FRANC RODE, prodekan teološke fakultete v Ljubljani:

Prek grenkih izkustev praznine, ko sem začutil med zobmi okus po pepelu in smrti, prek trenutkov notranje jasnosti, ko sem izkusil njegovo navzočnost, prek slutenj, da se bližam nečemu neizmerno lepemu, prek besed, ki mi jih je bilo dano umeti, prek vsega tega, kar moram danes imenovati milosti, se je v meni dogajalo nekaj dokončnega: Kristus je nežno in močno vdiral v moj bivanjski prostor, iz dneva v dan je postajal bolj resničen. Drugo za drugo je podiral ovire, ki sem mu jih stavil, in končno premagal trdnjavo

(Dalje na str. 8)

dve plati medalje

Po Jezusovih besedah dobivajo božje zapovedi svoj najgloblji pomen v ljubezni do Boga in do ljudi. To je v bistvu razodetje verske skrivnosti, da je Bog ljubezen. Zato sta ljubezen do Boga in ljubezen do človeka neločljivi.

Ljubezen do bližnjega z istčasnim prezirom do Boga je Jezusovemu nauku tako tuja, da ta možnost v evangeliju sploh ni omenjena. Čiste ljubezni do drugega ni, če nismo hkrati tudi odprti za živega in resničnega Boga.

Ali pa ne najdemo ljudi, ki hočejo jemati v resnici zares samó ljubezen in pri tem vendarle prezirajo Boga? Ljudi, ki gojijo do Boga nekako skupno sovraštvo in se čutijo po tem sovraštvu bratovsko povezani s človeštvom? Ali je to sploh mogoče? Zavestno prezirati največjo ljubezen in prav v tem preziru najti resnično ljubezen? Ne. Bila bi to zveza brez veselja, brez notranjega vzroka za obnovitev enotnosti, če bi bila ta uničena: nekakšen Babilon.

Vendar so ljudje, ki tako živijo! Prezirajo Boga in ljubijo bližnjega. Ne. Prezirajo samo karikature Boga. Na primer slepo naravno silo, mrzlo usodo, nespametnega starca nad oblaki, tiranskega vladarja. In potem človek išče s skrivnostnim čutom za dobro, ki ga pač ima, to, kar je najčistejše in najvišje na zemlji, in sluti, da je to ljubezen do drugih. Toda povsod, kjer človek najde in živi pravo ljubezen, najde in doživi Boga samega, tudi če misli, da ga ni. „Kjer ljubezen in dobrotá, tam Bog.“

Pa tudi narobe velja: ne more biti ljubezni do Boga, ki ne bi bila hkrati ljubezen do njegovih ljubljenih stvaritev, do

ljudi. „Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, kako more ljubiti Boga, ki ga ni videl?“

Sicer se utegne kdaj zdeti, kot da bi kdo ljubil Boga in vendar čutil odpor do svojih soljudi. On — ali ona — je morda pobožen, molí veliko in goreče in je vendar sovražen do soljudi. V takem primeru ta molitev ni prava molitev, temveč igra z bogom, ki si ga je človek sam naredil, brez odprtih ušes za resnični glas Boga v Cerkvi in v stvarstvu.

Ali pa ta človek v bistvu sploh ni tako neprijazen, kot se zdi. V stiski bi morda lahko vse storil za bližnjega.

Lahko tudi, da je zrastel z enostranskim pojmovanjem o krščanskem življenju. Pri tem je morda zanemaril nekatera naravna pota k temu, da postaneš dober, na primer veselje ali sproščenost. Z resnim prizadevanjem lahko tudi tak človek doseže, da bo v njem zrastle trdna dobrotá, na katero se je mogoče zanesti.

Kot vodilo za naše ravnanje si lahko vzamemo: ena ljubezen je zmerom preskusni kamen za drugo. Zato velja: da bi videli, ali je naše razmerje do Boga dobro, si kdaj oglejmo svoje razmerje do ljudi. In ali je ta ljubezen do sočloveka pristna, se bo moralo dostikrat izkazati v odprtosti za Boga.

Kdor bi se rad približal Bogu, lahko to včasih najbolje doseže po poti prek brata. In narobe: kdor se čuti nezmožen, da bi ljubil brata, bo lahko okrepljen in razsvetljen, če se obrne k Bogu. Skladnost teh dveh zapovedi pomeni osvoboditev in možnost za rast.

Po Holandskem katekizmu

vital vider:

zakonca - se poznata?

Mož in žena sta tudi pri najbolj intimnem dejanju drug drugemu tujca, če ne vesta, kaj čutita, kaj pričakujeta, kaj jima manjka, kaj ju moti. Prej ali slej morata to drug drugemu povedati, saj to vendar zahteva ljubezen.

Velikokrat se moški moti, ko misli, da žena želi iste stvari kot on. Ženine želje so tudi na tem področju drugačne od moških. In najhujše za ženo je, če čuti ali opaža, da je le sredstvo za moža.

Osnovno pravilo sreče v teh odnosih je skrb, kako boš osrečila svojega soproga, kako boš osrečil svojo soprogo, ne pa, kako boš sam prišel do užitka. Je vedno tako, da, kdor daje, prejme. Kdor pa hoče samo sprejemati, ne dobi. Kitajski pregovor pravi: Nekaj vonja

v šoli evangelista marka kar je Bog združil

Odpotoval je od ondod in prišel v judovske kraje po drugi strani Jordana.

Jezus je sedaj dokončno zapustil severni del Palestine, Galilejo, in se napotil proti jugu, v Judejo. Pot je izbral ali na drugi strani Jordana ali pa v soteski po kateri teče Jordan.

Znova se množice zberejo okoli njega in on jih je kakor po navadi spet začel učiti.

Oznaniti božji nauk je bila Jezusova glavna naloga v času triletnega javnega delovanja. Zato je izbral vsako priložnost za to: bodisi v hiši ob ozdravljenju bolnega ali pri pojedini, bodisi na bregu ali iz čolna.

Pristopili pa so farizeji in, da bi ga skušali, so ga vprašali, ali je dovoljeno možu ženo odsloviti.

Farizeji so hoteli točno vedeti, ali jemlje Jezus res Mojzesu vso veljavo in se tako postavlja v nasprotje z judovskimi običaji in splošnemu prepričanju. Zato so iskali točke za obtožnico, da ga bodo, ko bodo zbrali dovolj obtežilnega materiala, lahko tožili velikemu zboru.

Odgovoril jim je: „Kaj vam je naročil Mojzes?“

Jezus je njihovo namero spoznal, pa jo je vseeno sprejel in začel razgovor.

Ti so rekli: „Mojzes je dovolil napisati ločitveno pismo in odsloviti.“

Mojzesova postava je dovoljevala pod določenimi pogoji po-

polno razvezo zakona. V peti Mojzesovi knjigi beremo: „Če vzame kdo ženo v zakon in ona potem ne najde milosti v njegovih očeh, ker je našel na njej nekaj mrzkega, naj ji napiše ločilni list ter ji ga da v roko in jo odslovi iz svoje hiše.“ Izraz „nekaj mrzkega“ je presplošen. Zato ga ni mogoče z gotovostjo razložiti: lahko je šlo za telesno hibo, lahko pa tudi za kakšno nravno napako. Mojzes s tem ni uvedel razpore, ampak jo je le, ko je bila že v navadi, dopustil, a jo je s tem, da je določil pogoje zanj („nekaj mrzkega“ in „ločilni list“), hotel narediti težjo. Ločitveni list sta morali podpisati dve priči. Z izročitvijo ločitvenega lista je dal dosedanja mož ženi postost, da se je mogla poročiti z drugim. Kdaj je smel mož ženo odsloviti, o tem si judovski učitelji niso bili edini. V Kristusovem času je šola učitelja Šamaja dovoljevala razvezo samo v primeru zakonske nezvestobe. Bolj popustljiva šola učitelja Hillela pa je imela za zadosten vsak, še tako malenkosten vzrok, ki je povzročal razdor med možem in ženo.

In Jezus jim je rekel: „Zaradi vaše trdosrčnosti vam je napisal to naročilo. Od začetka stvarjenja pa ju je Bog ustvaril kot moža in ženo. Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in bosta oba eno telo; zatoj nista več dva, ampak eno telo. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne loči.“

Jezus razloži razvezo zakona samozavestno kot zakonodaja-

lec, kar se je zdelo farizejem bogokletno. Razveza zakona ne odgovarja prvotni božji volji. Dopustil jo je Mojzes zaradi trdosrčnosti svojega ljudstva. Jasno božjo voljo glede tega je možno najti v poročilu o stvarjenju, ki ga je po mnenju starih napisal sam Mojzes. Jezus si vzame nekakšno opolnomočenje, da razloži, kakšna je božja volja: odslej ni več dovoljeno ločiti, kar je Bog združil. S tem naukom je Jezus potrdil mnenje tedanje judovske sekte menihov pri Kumranu, v bližini Mrtvega morja, proti mnenju jeruzalemskih vodilnih plasti. Omenjeni menihi so govorili o svojih nasprotnikih: „Oni nečistujejo, ko jemljejo dve ženi, kajti osrednji stavek o stvarjenju je: kot moža in ženo ju je ustvaril. In tisti, ki so vstopili v barko, so vstopili vanjo po parih.“

V hiši so ga učenci spet vprašali o tem. In rekel jim je: „Kdor koli se od svoje žene loči in se oženi z drugo, prešuštuje z njo, in če se žena, ki se je ločila od svojega moža, omoži z drugim, prešuštuje.“

S tem je Jezus svoje učence ponovno poučil v ožjem krogu o vprašanju zakona in ločitve.

Ko se je odpravljal na pot, je nekdo pritekel, padel pred njim na kolena in ga vprašal: „Dobri učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?“

S poklekem je hotel fant izkazati Kristusu le spoštovanje — kajti v njem je gledal v duhovnem življenju izkušenega učitelja — nič več. Zato je Kristus zavrnil besedo „dobri“ in jo uporabil za Boga: samo Bog more končno sleherniku zavezujoče določiti, kaj mora storiti za dosego večnega življenja.

„Zapovedi poznaš: Ne prešuštvuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, ne utrgavaj, spoštuj očeta in mater!“

Prvi pogoj za dosego nebes je za slehernika izpolnitev zapovedi, ki jih je Bog dal izvoljenemu ljudstvu in od katerih je Kristus tedaj nekatere naštel. Namen teh zapovedi je bil obvarovati izvoljeno ljudstvo pred sosednjimi narodi, ki so častili malike, in naučiti ga priznavati reničnega Boga kot edinega zakonodajalca. Te zapovedi ohranjajo svojo veljavo, kolikor vsebujejo in prenesejo na določena življenjska področja zapoved, ki od Kristusa dalje kot edina velja: ljubezen, t. j. popolno predajo Bogu in bližnjim. Ta zapoved vse druge „odpravljaja“, ker jih že sama vsebuje.

Ta mu je odgovoril: „Učenik, vse to sem spolnjeval od svoje mladosti.“

Ob srečanju z Jezusom in njegovimi učenci se je temu fantu zazdelo, da bi mogel in moral še več storiti.

Jezus ga je pogledal in vzljubil ter mu rekel: „Eno ti manjka: pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, in imel boš zaklad v nebesih. Potem pridi in hodi za menoj!“

Jezusov nasvet je pomenil isto kot božji klic: predaja Bogu mora biti popolna, brez omejitve.

Ta pa se je nad to besedo užalostil in odšel otožen: imel je namreč veliko premoženje.

Bil je povabljen za ceno svojega velikega premoženja k najožjim Jezusovim spremljevalcem. V njegovi notranjosti je nastalo nesoglasje, ki ga mu ni uspelo premagati.

po rožah še vedno ostane na rokah, ki drugim rože delijo.

Ne gre samo za to, da damo, da skušamo osrečiti drugega, ampak da mu tudi povemo: „Kako sem vesel, ko me osrečuješ!“ Kaj pomeni ženi, če ji mož reče: „Ali sploh veš, kako sem srečen, da te imam, in kako sem vesel, kadar se tako potrudiš, da bi mi ustregla?“ Ali pa mož, ko mu žena govori: „Kako te spoštujem, ker se potrudiš, kadar moraš z menoj malo potpeti.“ To so vrhunski užitki: ti občutki sreče in zadovoljstva, ki si jih medsebojno dajeta.

Taka izpoved je podvojen sreča. Človek hoče slišati, da je koga res osrečil.

Skoraj vsak zakonec želi prej ali slej imeti otroka. Otrok je sad zakona.

Zgodi pa se, in to ne tako redko, da otroka ni. Prava ljubezen je sposobna prenesti tudi to. Finžgar popisuje v knjigi „Mirna pota“ mlad zakon, kjer ni otrok, in veliko krizo, ki nastane zaradi tega, in preraščanje te krize.

Narediti je treba vse, kar je normalno, da bodo otroci v družini. Ni pa vse, kar se da narediti, moralno. So nekatere rešitve, ki jih krist-

jan ne more dopustiti. Na primer umetna osemenitev.

Treba je iskati druge rešitve. Ena od možnosti je posvojitve, ki pa ni tako preprosta stvar, kot se zdi na prvi pogled. Otrok je namreč lahko dedno obremenjen.

Za nas kristjane pa ostane dejstvo: če se nekaj v življenju zgodi, je to tudi božja previdnost. Ko človek vse naredi, kar more in mora, pa ne uspe, se temu pravi, da Bog tako hoče. Ta umiritev in vdanost v božjo voljo je potrebna, da, če ne uspeš, to tudi sprejmeš. S tem sta več naredila, kot če bi imela tri otroke in bi jih gledno vzgojila.

Pri večini zakoncev je važnejše vprašanje: kdaj otroka? Vsakokrat, ko bi se mož in žena odločila za otroka, bi se morala vprašati: Ali sva dovolj zrela, da sprejmeva otroka? Ali računava na vse žrtve, ki so za to potrebne? Ali sva dovolj eno, da bova otroku dajala dovolj tople ozračje, v katerem se bo lahko razvijal? Ali se popolnoma strinjava glede tega ali ne? Ali sva tudi finančno zmožna nositi to breme?

Včasih so rekli: „Kolikor jih bo Bog dal.“ A mož in žena sta dolžna računati, koliko jih zmoreta („odgovorno starševstvo“). Gotovo pa bo Bog blagoslovil vsakogar, ki sprejme otroka. Vendar je treba razmisliti, paziti na ženino zdravje, stanovanje, službo, zmogljivost itd.

Mnogokrat zakonci pretiravajo z zaskrbljenostjo. Res je potreben odmor med enim in drugim otrokom, a kolikokrat po enem ali dveh otrocih ne marajo nobenega več.

Izračunali so, da bi mo-

(Nadaljevanje s str. 5)

nevernega srca. Naj sem to hotel ali ne, z orlovsko suverenim gibom se je vgnezdil v središče mojega življenja. Vedel sem, da bom moral odslej stalno računati z njim.

Tako je moje življenje usodno povezano z njim. Zdi se mi, da ima moje življenje zaradi tega usodnega razmerja več smisla.

MAGDA OBID, gospodinja, mati štirih otrok, iz Grahovega ob Bači:

Vprašanje, na katero preprost človek skoraj nima besed. Površno bi mogoče lahko odgovorila kakor farizeji: „Hodim redno k maši, molim, prejeman zakramente, torej živim po veri. Vera brez dobrih del je mrtva, Kristus pa je merilo dobrote.“

Če grem vase in si pošteno izprašam vest, moram priznati, da sem pred njim zelo revna in praznih rok, a vse preveč vezana na dobrine tega sveta. Rada bi mu bila bliže. Zdi se mi, da so popolne sreče v Kristusu deležne samo tiste svetniške duše, ki so zmožne vsakršnih odgovorov in se popolnoma razdajo v ljubezni bližnjemu.

Kljub temu spoznanju se kdaj celo sprašujem: „Zakaj Kristus, ki je Ljubezen, dopušča krivico in dvom?“ Če se zagledam na trpeče križano telo, razumem odgovor: „Pot do Kristusa vodi prek križa in trpljenja.“

Čeprav sem ga nevredna, ga bom vedno znova iskala in vsak dan prosila za milost vere vanj, ki mi je Resnica in Življenje.

DRAGO OBERZAN, šef pastoralnega urada v Mariboru:

Jezus mi je oseba, ki prinaša v življenje in delo oni mir, ki ga svet ne more dati. Ta Gospodov mir me je zajel, ko me je poklical v duhovniško službo, četudi sem se v začetku v svoji domišljavosti upiral. Ta mir me je spremljal, ko sem pred mnogimi leti tičal nekje v podzemski ječi. Mir, ki osrečuje, bogati.

Toda ne mir, ki bi uspaval, samo zadovoljeval, temveč mir, ki prinaša stalni nemir: nemir vsakokrat, ko hočem biti zadovoljen; nemir, če iščem nekaj svojega in ne Njegovega; nemir, ko bi želel biti gospod in ne služabnik; nemir, ki me stalno priganja k premišljevanju; nemir, ki me požene v tveganje, da se lomijo peruti; ne-

mir, ki me stalno priganja, da izpolnim zamujeno in opravi opuščenost.

BOŽO REMŠE, študent:

Če bi skušal videti neki pomen v življenju Jezusa, ki se je imenoval Kristus, z zgodovinskimi očmi, potem vidim v njem človeka, ki je s svojim življenjem v dosledni strpnosti rušil dana pravila in zapovedi, ki so ljudi ovirale in jih poniževale.

Njegov položaj v vlogi voditelja ni nikoli skušal preseči položaja zadnjega cestnarja. Njegovo delovanje se izmika ustaljenemu načinu vodstva s prisilo in uporablja popolnoma nasproten pristop, neprisiljeno postavlja stare avtoritete v kot, kaže smer novim avtoritetam, ki se gibljejo v smeri nenasilja, strpnosti in ljubezni.

Lahko me vprašate, zakaj mi je ravno brezpogojnost, s katero je ta človek ustvarjal svoja razmerja s soljudmi, tako všeč, in odgovoril vam bom, da vidim samo v tovrstnih spremembah odnosov med ljudmi možnost nadaljnega življenja. Mislim, da je izven življenja v tej brezpogojni ljubezni zelo tvegano govoriti o večnostnih vprašanjih, za katera so ljudje danes nasploh precej gluhi.

Vprašanje naše vere in nevere je prav tako sporno. Osebo sem prepričan, če vzamem na primer eno samo Kristusovo misel („Resnično povem vam, vse, kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“), da sem veren takrat, kadar me ta misel spodbuja in poživlja, in neveren, kadar je to zame sodba, ki me spravlja v obup.

rala imeti vsaka slovenska družina poprečno štiri otroke, če nočemo številčno nazadovati. Ko bi se vsi člani naroda poročili in bi vsak par imel po dva otroke, bi ta dva otoka samo zamenjala mesto umrlih staršev. Ker pa se jih kakšna četrtnina ne poroči in nekateri poročeni nimajo otrok, šele poprečje štirih otrok rešuje vprašanje obstoja naroda.
(Bo še)

„Napredaj nismo Sloveni nikdar!“

Finžgar

Na binško dan se je naš sodelavec z magnetofonom čez ramo pomešal med ljudi okrog ljubljanske stolnice. Vse mogoče stvari jih je spraševal. Od njihovega mnenja o starosti birmancev pa do bistvenega vprašanja, če so kristjani.

Kakor so bila raznolika vprašanja, tako in še bolj so bili različni odgovori.

Čudoviti so bili otroci. Pogumno so odgovarjali, vedeli so, kaj je birma, da je to življenjska odločitev za Kristusa; vedeli so, da se morajo sadovi zakramenta birme pokazati tudi v njihovem vsakdanjem življenju, mnogi so iskali celo v čisto konkretne primere.

Starejši so večinoma filozofirali o starih navadah, ki so sicer lepe in najbrž ne bodo nikoli prenehale, ker prehajajo iz roda v rod, o svojem krščanstvu pa so imeli kaj medle pojme.

Bolj zanimiva, da ne rečemo žalostna, je bila previdnost nekaterih, ki so bili pripravljeni odgovar-

jati drugače, če bi naš sodelavec zbiral izjave za „Delo“ ali za televizijo, in drugače, ko so zvedeli, da je od „Družine“.

Takole se je približno razvil eden od mnogih pogovorov.

„Bi mi povedali, prosim, kaj vam pomeni birma?“

„Birma? Star običaj.“

„Nič več?“

„Nič več.“

„Pa ste kristjan?“

„Hm, tako, tako. Poslušajte, za koga pa zbirate te podatke?“

„Za tisk.“

„Ste od Dela?“

„Ne, nisem od Dela.“

„Od kje pa?“

„Od Družine sem.“

„Od Družine? A tako? To je pa nekaj drugega. Zakaj pa tega niste takoj povedali?“

Če vidimo, da so ljudje pre malo poučeni, se to da popraviti. Veliko huje je to, da so nekateri ljudje kristjani med kristjani, če pa

(Dalje na str. 26)

tudi doma teče življenje naprej

(Nadaljevanje s str. 3)

ni so letos zabeležili že 28 tehničnih izboljšav in izumov. Vse to je prineslo 5,4 milijona dinarjev prihrankov. Novatorji in racionalizatorji so za to dobili 94 tisoč dinarjev nagrad. Med najvažnejšimi je nov sistem izdelovanja svinčenege jekla. Za ta podvig sta inženirja Joža Arh in Tone Razinger dobila tudi Kidričevo nagrado. Novosti uvajajo tudi ostale slovenske železarne v Štorah in Ravnah na Koroškem.

KOPER. — V Valdoltri so zaključili z deli na kanalizacijski mreži. Vse fekalije odtekaajo v zbirni kolektor z modernimi čistilnimi napravami za kemično in organsko čiščenje. Nadaljujejo se gradnje podobnih kolektorjev za Koper in Semedelo ter Piran s Sv. Lucijo in Portorožem.

KOSTANJEVICA OB KRKI. — Lepo naselje ob robu Gorjancev je že vrsto let gostitelj mednarodnega kiparskega simpozija „Forma viva“, ki deluje v štirih slovenskih krajih: V Portorožu se srečujemo s kamnom, v Mariboru železobetonom, v Ravnah na Koroškem z jeklom. V Kostanjevico je letos prišlo pet ustvarjalcev, ki v les reže življenje kakor si ga umetniki zamišljajo. Predvsem hočejo poudariti humanost, boj proti nasilju in neprestani razvoj življenja.

KRANJSKA GORA. — V Kranjski gori, slovenskem zimskošportnem središču, je Kompas odprl svoj novi hotel A kategorije. Zgrajen je v neposredni bližini nove obvozne ceste. Hotel ima pokrit bazen, avtomatsko kegljišče, savne, sobo za trim in prostore za družabno življenje ter 280 ležišč v

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. ured.

Katoliški GLAS

ČLANEK „DELA“ O VATIKANU — ZA NAIVNE SLOVENCE

Dopisnik ljubljanskega *Dela* iz Rima Peter Breščak je svojemu dnevniku poslal za praznično številko ob *Dnevu vzstaja slovenskega naroda* popopran prispevek o Vatikanu, v katerem razlaga naivnim slovenskim bralcem, ki še verjamejo, kopico vatikanskih „skrivnosti“.

Gre za posebne novice, kot jih objavljajo navadno poulični listi zahodnih velemest za ne najbolj izbrano občinstvo, z nekoliko senzacije, zato da čim bolj razvneajo domišljijo ljudi. Ti viri so tovarišu Breščaku in na „znanstvenem“ nazoru osnovanem ljubljanskem *Delu*, glasilu Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, očitno zanesljiv studenec novic za vedoželjne polresne Slovence.

Kakorkoli že, lahkoverni slovenski bralci naj bi prebrali naslednja odkritja, ki jih dopisnik podpisuje za svoja: v Rimu da živi „prava armada“ duhovščine; da je več kot petnajst tisoč v samostanih in „na terenu“ redovnih sester; mesto da se hvali s 36 kardinali, z 90 nadškofi, v verskih zavodih pa da je trenutno 5.452 ljudi. Ves ta „aparat“ pa da nekaj stane. In da se zato vsak znajde, kakor se pač more. Nekateri duhovniki da jemljejo podkupnine od tistih, ki bi radi, da bi duše njihovih bližnjih čimprej zapustile vice. Drugi da so samovoljno povečali tarife... pobirajo pač inflaciji primerne vsote. Pričakovati da je, da se bodo inflaciji primerno povečale tudi cene za odpustke, ki da jih bodo prodajali v rimskih cerkvah v svetem letu... Potem, da v Vatikanu gradijo sredi muzejev ogromno restavracijo, blizu Vatikana pa tri hotele s po 500 ležišč. Da je Cerkev priznala dokončno tudi moderno umetnost, ker da ve, da ima nekaj od tega...

Skratka, vsebina tega pamfleta je uglasena na to, kako naj bi si Cerkev pridobivala in kopičila bogastvo. Dopisnik je za konec staknil nekje celo posebno knjižno obliko, češ da (Cerkev) po eni strani lovi v jadra duha sodobnosti, po drugi strani pa se še ne more odpovedati srednjeveškemu repatemu hudiču.

Biti „aparatčik“ je hudo, še posebno tedaj, če se je treba kosati v tekmi za naklonjenost gospodarja. In tu je za nekoga, ki se na to igro ne spozna, vse preveč nevarnosti, da useka mimo. Tako je tudi tokrat, se zdi.

Nihče namreč ne zanika, da Vatikan kot država in naslednik stare cerkvene države ne bi imel premoženja. Kot vsaka država ima tudi Vatikan svojo upravo, ima svoja veleposlaništva po številnih državah. Toda ni se še slišalo da bi Vatikan neodgovorno razmetaval svoje imetje, da bi ljudje iz Vatikana hodili z luksuznimi ladjami na obisk po državah tretjega sveta ali pa na lov na medvede. Priznati je treba prav nasprotno, da Vatikan veliko pomaga po vsem svetu, organizira poleg misijonskega dela tudi socialno pomoč, posebno pa šolstvo. Zlasti pa so znana vatikanska prizadevanja za mir, tako da je še celo jugoslovanski predsednik poslal papežu Pavlu VI. brzojavko:

natočimo si čistega vina!

PAZITE SE TISTIH KAMELEONOV, KI SO OBIČAJNO RDEČI!

Direktorja med seboj: „Kaže, da so oni od službenega knjigovodstva še zmerom verni. Ko so prišli v naše podjetje, so se kar naprej križali.“

NAJLAŽE JE ZATEGNITI PAS SOSEDU.

„Tovariši, ta sestanek, na katerem bi moral povedati neka svoja opažanja, odlagam, ker mi še niso napisali referata.“

PRI NARODNIH PESMIH IN POLITIČNIH TOVARNAH NIKOLI NE VEMO, KDO JE AVTOR.

Napovedovalec na TV: „Oprostite, ker se je dnevnik zaradi naštevanja podražitev tako zavlekel!“

DRUGO LETO BO DINAR OBHAJAL STOLETnico. KAKO BI PRAZNOVALI TA JUBILEJ?

● Z velikim padalskim mitingom.

● Zelo skromno, kar bi najbolj ustrezalo njegovemu življenju.

TUDI BRIVCI LAHKO VSAKOGAR POTEGNEJO ZA NOS IN SO ZA SVOJE DELO PLAČANI.

Mnogi gostinci nam pripravljajo topel sprejem. To se pozna predvsem pri pivu.

KAKO SI RAZLAGATE ČEDALJE VEČJE ŠTEVILO VELIKIH ROPOV V JUGOSLAVIJI?

● Roparji so se čutili preveč zapostavljene ob velikopoteznem gospodarskem kriminalu.

● Vrednost dinarja raste!

MARSIKDO JE V PRVIH VRSTAH SAMO ZARADI TEGA, DA JE OB DELITVI BLIŽE.

„V Jugoslaviji je pol milijona hektarjev neobdelane plodne zemlje, živila pa uvažamo.“

„Seveda, saj neobdelana zemlja vendar ne rodi.“

POZNAM DVE VRSTI LJUDI: ODRIVALCE IN ODRINJENE.

Če hočeš zlesti na konja, moraš jahati najprej ljudi.

PLAVALEC PLAVALCU V VODI: „TAKO SE POČUTIM KOT V PODJETJU: VODA VES ČAS DO VRATU...“

Na semnju starih avtov.

„Kaj ste znoreli? Za tako škatlo hočete tri in pol milijona?“

„Škatla že, škatla, ima pa napolnjen rezervoar.“

DIREKTORJA SE POGOVARJATA.

PRVI: „BAJE JE MED OSEBNIMI DOHODKI SPET PREVELIK RAZPON.“

DRUGI: „NE, NE, TO SE ZDI SAMO TISTIM, KI SO NA SPODNJEM KONCU.“

Napovedovalec po TV: „Sprejeli smo senzacionalno vest iz Kragujevca. Danes se vozila ‚Zastava‘ niso podražila.“

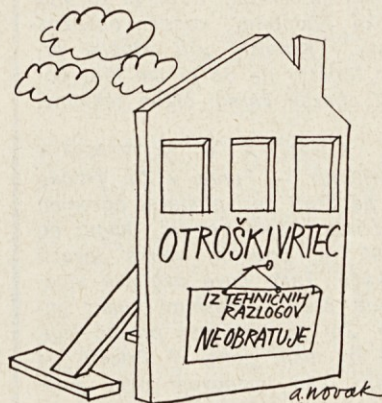
„TOVARIŠI, POPOLNOMA SE STRINJAM S TOVARIŠEM DIREKTORJEM, KI DANES NE BO GOVORIL!“

Bolniki med seboj.

„Z bolnišnicami je križ: enkrat manjka zdravnikov, drugič bolniških postelj, no, zdaj pa primanjkuje bolniških seter!“

„Glavno je, da nas, bolnikov, ki smo osnovno sredstvo, ne bo zmanjkalo.“

UPOKOJENEC ŽENI: „ŽENA, GLEJ, DA MI NE BOŠ STARIH ČASOPISOV KAM ZAFREČKALA. ČE SE BODO ZARES SPET PODRAŽILI, BOM KAR STARE BRAL, SAJ ZMERAJ ENO IN ISTO PIŠEJO!“

VSİ ZATEGNIMO PAS

AKCIJA LETOŠNJEGA POLETJA

Po Pavlihi

155 sobah, ki so opremljene z največjim komfortom. Hotél je za kraj velika pridobitev, vendar obvozna cesta v Kranjski gori odpelje veliko turistov ne da bi jim kraj postal opazen zaradi slabe reklame.

SV. KUNGOTA V SLOVENSKIH GORICAH. — Fantje v Zg. Vrčičah so na Stari gori postavili ogromen klopotec. Osem vetrnic, dolgih po 10,80 m, poganja velike lesene tolkače. Tako čuva okoliške vinograde pred požrešnimi kljuni ptičev. Žal, ta idila vse preveč izginja iz naših goric. V Prlekiji pa imajo tako imenovani nemi prleški klopotec. Ta je postavljen na slemena hiš. Tresljaji ob vrtenju vetrnic se prenašajo na podstrežje hiš in nekaj ultrazvok plaši podgane in miši.

LAPORJE. — Podjetje PTT iz Maribora je iz skladiščnih prostorov kmetijske zadruge uredilo v središču Laporja sodobne prostore za poštni urad. Dosedanji prostori so bili v zasebni hiši in so bili skrajno neprimerni.

LAŠKO. — Tradicionalna prireditev „Pivo in cvetje“ je v juliju privabila veliko število obiskovalcev. Več dni so trajale športne igre, gledališke predstave in zabavni programi. Zvrstilo se je tudi tekmovanje lovcev, promenadni koncert ter povorka mladosti in dela. Zelo zanimivo je bilo „šranganje“ kot uvod v „kmečko ohcet“.

LENDAVA. — Vodna skupnost Drava—Mura in predstavniki občine so se odločili za gradnjo mostu čez Muro v Srednji Bistrici že konec septembra. Obenem bodo gradili tudi most čez reko Ščavnico. Z regulacijo Mure in modernizacijo ceste do novega mostu pa bodo nadaljevali šele v drugi fazi izgradnje.

LJUBNO. — Štirinajsti „flosarski bal“ se je začel z budnico, promenadnim koncertom ter s svečano povorko flosarjev, gozdarjev, ribičev, lovcev, smučarjev, šolarjev in mladincev skozi Ljubno na prireditveni prostor v Vrbje. Po krajši slovesnosti je sledilo podiranje

(Dalje na 34. strani)

„Ob obletnici kronanja Vaše svetosti Vam z zadovoljstvom pošiljam najpristrčneje čestitke in iskrene želje za dolgo življenje, zdravje in nadaljnji napredek Vaših plemenitih prizadevanj v korist miru, pravičnosti in razumevanja med narodi.“

Katoliški glas, Gorica-Trst, 29. avgusta 1974.

MATIČNA DOMOVINA JE ZA ZAMEJCE BORE MALO STORILA

Nedeljski *Primorski dnevnik* (4. avgusta) se je spet spravil nad *Katoliški glas*.

Nedeljski *PD* med drugim pravi: „...se nam zdi, da člankar v *Katoliškem glasu* v svojem običajnem protijugoslovanskem frazerstvu vseeno pretiraval!“

Dopisniku *PD* bi najprej svetovali, da vrže „običajno protijugoslovansko frazerstvo“ našega lista v ropotarnico, od koder jo je v svoji bujni domišljiji izvlekel. Res ne vemo, če ima sploh smisel o tem polemizirati. Če nisi z nekim režimom, nisi po mnenju dopisnika protirežimski, ampak proti narodu in ljudstvu, ki mu ta režim vlada. Potemtakem bi se morali tudi oni, ko pišejo npr. proti Francovemu režimu, sami sebe imeti za protišpanske elemente. Radi bi videli, kako bi se zaradi tega hudovali in se čutili prizadete v svoji naprednosti ter mednarodni proletarski solidarnosti!

Nedeljski *PD* nadaljuje s svojim pisanjem in tako zaključuje: „Če ne bi bilo za nami matične domovine, ne bi bili morda danes več govorniki o slovenski manjšini v italijanskem zamejstvu.“

Mislimo, da uporablja dopisnik v *PD* izraz „matična domovina“ v pomenu uradne SR Slovenije oz. SFRJ. In v tem smislu tolmačenja „matične domovine“ lahko zatrdimo, da v resnici ni tako, kot piše *PD*.

Uradna „matična domovina“ je namreč tista, ki je bore malo naredila za resnične življenjske interese zamejskih Slovencev. Nikdar se ni temeljito zavzela za uveljavitev in uresničitev prave manjšinske zaščite zamejskih Slovencev, kot je recimo pred leti naredila dunajska vlada za južnotirolsko manjšino v Italiji. Ali ni prav dovolj jasno pokazala to tudi pred časom, ko je v zadevi borbe koroških Slovencev za dvojezične table najprej že skoraj grozila s prizivom na OZN, potem pa je vsakršna oblika internacionalizacije kratko in malo zaspala.

Če pa ostanemo še pri reševanju narodne zavesti primorskih Slovencev, res nima uradna „matična domovina“ mnogo zaslug na tem področju. Kaj naj rečemo samo o odkritem ali prikritem pošiljanju levičarsko usmerjenih Slovencev v tuje vsedrjavne stranke, kjer se počasi izgublajo tudi v narodnem smislu? Koliko je fratelančna politika (= politika pobratenja z Italijani) pripomogla k ohranitvi slovenske zavesti med našim ljudstvom? Zakaj morajo na vseh slovenskih levičarskih shodih in mitingih stalno nastopati tudi italijanski govorniki? Koliko prispevajo k slovenski narodni samobitnosti razni ANPI-ji, ki silijo fratelančnost v vse naše vasi? Zakaj se pa uradna „matična domovina“ tako otepa priznanja obstoja slovenske samostojne politične organizacije? To je pokazala tudi na mednarodni manjšinski konferenci v Trstu, ko so ji bili za TV bolj mar razni poslanci večinskih vladnih strank kot pa deželni poslanec, izvoljen na slovenski listi.

To je samo nekaj dejstev, ki bodejo v oči. Še in še bi jih lahko naštevali.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 8. avgusta 1974, str. 2.

(Dalje na 34. strani)

slovinci

po evropi

anglija

V kraju Holmes Chapel, Cheshire, je umrl 4. avgusta Zeko Peročević, doma iz Črne gore, uslužben pa v Sloveniji, kjer se je tudi poročil. Pokopal je rajnega 8. avgusta v Middlewichu pomožni škof škofije Shrewsbury Brewer, ki je obenem župnik na župniji. Po-

Pokojni Zeko Peročević z vnučkom Jančkom Inceman (Anglija)

kojnik tu zapušča ženo in hčerko Anko, katerim izrekamo iskreno sožalje. Njemu naj bo tuja zemlja lahka!

V cerkvi sv. Riharda, Chichester, je bila *krščena* Štefanija Šimac. Naj raste v starosti in modrosti pri Bogu in ljudeh!

V cerkvi Dobrega Pastirja, Nottingham, *sta se poročila* Anton Lehman in Patricia Hilda McMurphy 31. avgusta. Želimo jima vso srečo v življenju!

K poročilu v zadnji številki moramo še dodati, da je p. Janko Bohak pred odhodom imel skioptično predavanje o Innsbrucku. Prav tako je tudi starejši brat Plesničar poživil našo skupnost s skioptičnim predavanjem. Ansambel bomo spet imeli v svoji sredi konec oktobra, ko bo večja mednarodna prireditev v Bedfordu. Podrobnosti so v prilogi.

avstrija

KOROŠKA

SPITTAL OB DRAVI. — V aprilski številki smo poročali o *smrti* Tončke Niederlove. Njen 90-letni brat Jakob jo je preživel samo za par mesecev. 11. maja je tudi njega pobrala *smrt*. Mirno, kot da je pri mizi zaspal, ga je poljubila smrt in ga odpeljala v svet večnega počitka. Tudi njega je pokopal mestni župnik.

Tudi o Veiderjevih dveh smo poročali, da sta bila oba v spitalski bolnici. G. Veider, 80-letni, ki je bolehal za zlatenico, se je vrnil zopet domov, ga. Veiderjeva pa je ostala v bolnici vse do 6. 9., do prvega petka v septembru. Ta dan pa je božje Srce Jezusovo poslalo *angela smrti*, da jo je odpeljal s seboj. Saj je pobožnost prvih petkov opravljala dolgo vrsto let. Jezus je ostal svoji obljudi zvest tudi pokojni blagi mami.

Rojena je bila 26. januarja 1896 v župniji Mengeš. Pred par leti sta obhajala z možem Jurijem zlato poroko. Takrat, pa tudi zdaj v bolnici so prihiteli otroci od vseh strani, ga. Ema celo iz daljne Ka-

lifornije, da so videli in se poslovili še od žive matere, katero so res ljubili. Pogrebne obrede in pogrebno mašo je opravil g. župnik Stanko Škrbe iz Lipe ob Vrbskem jezeru, ki je bil kot mlad duhovnik kaplan v Mengšu. Dobra mati naj v miru počiva! Možu in vsem članom Veiderjeve družine pa izrekamo iskreno sožalje.

Vrata naših šol so se zopet odprla in tudi naša mladina se je zopet oklenila potrebnega učenja v najnižjih, pa tudi najvišjih šolah. Sveti Duh naj bi jih razsvetljeval, da bi pouk resno vzeli in v znanosti napredovali tako v nižjih kakor tudi na najvišjih šolah! Samo to glej, da boš to, kar si začel, tudi srečno dokončal in s svojim znanjem prišel do kruha ter ostal zvest Bogu in narodu!

PREDARLSKA

Sv. maše na Predarlskem (Vorarlberg) bodo od 1. oktobra 1974 do 30. aprila 1975 zopet po običajnem zimskem razporedu. — *Popolndanska služba božja* je ob 17. uri (v poletnem času ob 18. uri).

RAZPORED SV. MAŠ:

Vsako prvo soboto v mesecu je v *Bludenzu*, Hl. Kreuzkirche, Unterkirche, ob 17. uri.

Vsako prvo nedeljo v mesecu: Ob 9.30 v *Wolfurtu*, Kapelle. — Ob 11. uri v *Bregenzu*, Kapuzinerkirche. — Ob 17. uri *Dornbirnu*, Kapuzinerkirche.

Vsako drugo soboto v mesecu: Ob 17. uri v *Klausu*, Pfarrkirche.

Vsako drugo nedeljo v mesecu: Ob 9. uri v *Altachu*, Kapelle Altach-Bauern. — Ob 11. uri v *Lustenau-Rheindorf*, Unterkirche. — Ob 17. uri v *Rankweil*, St. Peter.

Vsako tretjo soboto v mesecu: Ob 17. uri v *Rankweilu*, St. Peter.

Vsako tretjo nedeljo v mesecu: Ob 9. uri v *Altachu*, Kapelle Altach-Bauern. — Ob 11. uri v *Bregenzu*, Kapuzinerkirche. — Ob 17. uri v *Bludenzu*, Hl. Kreuzkirche, Unterkirche.

Vsako četrto soboto v mesecu: Ob 17. uri v *Hohenemsu*, Kapelle St. Karl.

Vsako četrto nedeljo v mesecu: Ob 9.30 v *Feldkirchu*, Kapuziner-

kirche. — Ob 11. uri v *Lustenau-Rheindorf*, Unterkirche. — Ob 17. uri v *Muntlixu*, Pfarrkirche.

Sv. krst so prejeli naslednji otroci: 27. aprila v Hohenemsu Brigita Sakelšek, hči Rozalije Marije Sakelšek. — 9. junija v Rankweilu — St. Peter Dejan Vindiš, sin Julijane Vindiš. — 23. junija v Feldkirchu Erika Abraham, hči Franca in Ane Šegula. — 29. junija v Feldkirchu Vesna in Jana Serec, hčerki Ivana in Kristine Vovčko. — 7. julija v Wolfurtu Klavdija Šoštarič, hči Franca in Hermine Čerpnjak. — 14. julija v Bregenzu Dorotheja Rupnik, tretja hčerka Jožefa in Frančiške Rotar.

Vsem iskrene čestitke; otrokom pa še posebej dosti sreče in božjega blagoslova!

belgija

LIEGE-LIMBURG

Nismo še poročali o *romanju*, združenim s piknikovanjem v *Ardenah*. Zbralo se nas je za 3 avtobuse in še nekaj osebnih avtomobilov. V Banneux smo imeli službo božjo, pri kateri je naš zbor

pod vodstvom ge. Lojzke Novak prav doživeto prepeval. Popoldne pa smo pohiteli v Frankopolje, ukrajinsko pristavo sredi Ardenov. Vreme ni bilo posebno prijetno, vendar je razpoloženje bilo odlično. Zvečer smo se od tega lepega kraja poslovili z molitvijo in Marijino pesmijo.

Taborjenje naše mladine: Prav v istem kraju se je na koncu avgusta zbrala naša mladina pod okriljem Društva „Slomšek“. Bilo nas je 40. Vreme je bilo odlično. Čas smo porabili za dolge sprehode skozi gozdove, igre, petje in narodne plesse. Za kuhinjo so odlično skrbele ge. Lizi Bonk, Ana Cverle, Alojzija Dimec in Zinka Revinšek. Iskrena hvala! Posebno zahvalo smo dolžni ge. Anici Kos-Varšzakovi, ki je 10 dni svojih počitnic posvetila izključno naši mladini. Ker na tem mestu ne moremo poročati o podrobnostih, bomo o našem taborjenju izdali posebno brošurico in jo opremili s slikami. Reči moramo, da se je naša mladina prav lepo obnašala. Taborjenje je odlično uspelo. Vsi so bili srečni in zadovoljni in na naše gostitelje Ukrajince smo napravili najlepši vtis. Topla zahvala vsem, ki so pri tej zadevi sodelovali!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Tokrat nekaj starih in novih novic iz zapadne Belgije.

V četrtek, 27. junija, je umrl v Hôpital Reine Fabiola v Auvelais g. Franc Umek iz Farcienes, upokojeni rudar. Mlad motorist ga je podrl v nedeljo, 23. junija. Ponesrečeni Umek je bil prepeljan v bolnišnico, pa ni mogel okrevati vsled njegovega slabega zdravstvenega stanja: že več let je bolehal na rudarski bolezn. Pokopali smo ga v soboto, 29. junija, na pokopališču v Farcienes, ob navzočnosti večjega števila rojakov in rojakinj. Pokojni Franc se je rodil leta 1911 v Kamenskem (Št. Janž, Slovenija). Bil je trdno veren človek in kot tak je šel skoraj vsako nedeljo k sveti maši. Naj počiva v miru! Njegovi ženi gospe Alojziji in otrokom naše sožalje!

V župni cerkvi St. Gery v Bousu se je 1. avgusta poročila gdč. Terezija Čar z domačinom g. Gerard Dehon. Želimo sreče in božjega blagoslova!

Po hudi boleznii je v kliniki Reine Fabiola v Montignies-Sur-Sambre umrla, šele 45 let stara, ga. Ana Tomc, roj. Lavrin, iz Aiseau, in sicer 18. avgusta. Na zadnji poti jo je iz cerkve Ste. Marie d'Oignies spremljalo veliko ljudi, saj je bila poznana tudi med domačini. Pokojna Ana se je rodila leta 1929 v Novem mestu (Slovenija). Njenemu možu Antonu in hčerki Živki in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje ob izgubi tako dobre žene in matere! Naj počiva v miru!

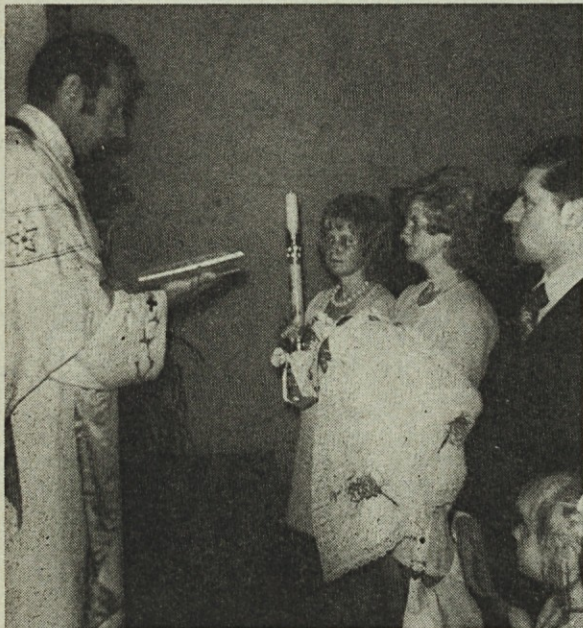
Letošnje *slovensko romanje* je bilo v nedeljo, 15. septembra 1974 k Notre-Dame de Beauraing, v Beauraing, blizu Dinanta. Kaj več drugič!

SLOVENSKI DAN V EISDENU

Vljudno vabimo na 14. „SLOVENSKI DAN“, ki bo v soboto, 12. oktobra 1974, v Eisdén-Cité.

Ob 4. uri popoldne bo služba božja v župni cerkvi v Eisdén-Cité.

Ob 5. uri se bo začela slovesnost v dvorani „Casino“, ki stoji nasproti cerkve.

Ob krstu
Erike Abraham
v Feldkirchu.

Nastopajo:

1. šolska mladina s pesmijo, zborna deklamacijo in plesom;
2. „Vesela mladina“ s pesmijo, zborna deklamacijo in plesom;
3. mešani zbor;
4. naši pevci v glasbeni šaloigri „Vasovalci“;
5. dragi gostje iz Holandije in Belgije.

Pridite! Povabite prijatelje! Vabljeni so tudi tisti, ki ne bodo prešli posebnega povabila.

Na veselo svidenje!

Odbor Društva „Slomšek“

Nova družinska ognjišča: V Genku je g. Dany Avsec iz Viemesmeera popeljal pred oltar nevesto gdč. Liliane Henseler. Toplo čestitamo in želimo vso srečo!

V družini g. Ivana Avséc-Thijs se je rodil tretji sinček, ki je ob krstni vodi dobil ime Štefan. K slovesnosti krsta se je zbralo vse sorodstvo. Iskreno čestitamo in želimo obilje blagoslova pri vzgoji!

Novi grobovi: V Bree je nenadoma umrl Avgust Zorč iz Trente. Bil je pošten fant. V Belgijo je prišel z namenom, da pomaga svoji sestri in njenemu možu pri gradnji nove hiše. Zapušča brate in sestre, katerim izrekamo iskreno krščansko sožalje! Štirinajst dni po Avgustovi smrti je v Trenti umrl tudi njegov oče Janez. Naj oba počivata v miru!

deljska *slovenska šola* spet začeli v nedeljo, 6. oktobra, ob 14,45 v prostorih Foyer Ste. Agnès, 23 rue Oudinot, Paris 7°.

COMBS LA VILLE (Seine-et-Marne)

Gospé Ani Ternar, ki je na kliniki v Melunu prestala težjo operacijo, želimo, da bi se kmalu čila in vesela zopet vrnila med nas.

GOUVERNES (pri Lagny, Seine-et-Marne)

V soboto, 7. septembra, je bil pokopan Štefan Novak, rojen leta 1900 v Murskem Središču. V Franciji je živel od leta 1925. Zadnja leta je precej bolehal in se je moral podvreči več operacijam. Umrl je v nedeljo, 1. septembra, v bolnici v Lagny-ju. Hčerki Gizeli in sinu Ivanu ter vsem ostalim domačim naše iskreno sožalje, pokojnika pa se spomnimo v svojih molitvah!

CHATEAUROUX

Dne 17. avgusta sta se v cerkvi St. André poročila Mihael Horvat iz Domeyrot in Marija Miška Horvat iz Chateaurouxja (rojena na Hotizi). Mlademu paru naše iskrene čestitke z najboljšimi željami!

LYON

V četrtek, 29. avgusta, je po daljši boleznì umrla gospa Marie-Louise Sukič in bila pokopana 2.

Silviya Kastelec se v naročju svojega očeta veseli svojega krsta (Eaubonne — Francija).

septembra. Njenemu možu Francu Sukiču in ostali družini izrekamo svoje sožalje.

PAS-DE-CALAIS

Srečno smo začeli *ново šolsko leto*, *ново veroučno leto* in tudi *slovenski tečaj* po sledečem redu:

V Bruay-en-Artois je ob torkih po maši okrog 18. ure. — V Méricourtu v sredah ob 9,30. — V Liévinu v sredah ob 14. uri. — V Arrasu ob sredah ob 18. uri. Zamudniki se še morejo prigrasiti.

Ob krstu Sofije Stanič v Parizu.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau. S prvo nedeljo v oktobru začnemo *torej zopet ob petih*.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, tel. 577-69-93 — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Starši, mladina in otroci, ne pozabite, da se bodo redni sestanki mladinske skupine, *verouk* in ne-

*Tanji Prendl
je krst odprl
novo pot
k večnemu
življenju.*

Slovenska služba božja je redno vse nedelje ob 9,30 v Liévinu, ob 10,15 v Mericourt-sous-Lens, ob 12,45 v Bruay-en-Artois.

Za Vse svete in Verne duše bo služba božja in obisk pokopališč po navadnem redu. 3. novembra bo ob 16,30 maša v Tourcoing rue Austerlitz.

23. maja nas je obiskal mari-borski pomožni škof msgr. dr. Vekoslav Grmič, ki je v baziliki na Loretu podelil 78 otrokom zakrament sv. birme in 48 otrokom prvo sv. obhajilo. Okrog 1000 rojakov in domačinov je bilo navzočih pri lepi slovesnosti.

G. škof je v krasnem nagovoru rojake spodbujal, naj v tujem svetu ostanejo zvesti Bogu in domovini. Pevski zbor iz Bruay-en-Artois je pod vodstvom Andreja Polina dovršeno spremljal obred sv. birme in koncelebrirano mašo. Velika zahvala tudi direktorju slovenske misije v Parizu g. Nacetu Čretniku, ki je pomagal mladino pripraviti na tako velik dan.

15. avgusta je bilo tudi vsakoletno romanje v isto svetišče na Loretto. Tudi letos so naši rojaki skoraj napolnili baziliko in prisluhnili slovenski pesmi, ki jo je mojstrsko spremljal organist iz Liévina Jean Pierre Rebolj. Pel je pevski zbor iz Bruay-en-Artois. Pri jutranji službi božji je govoril g. Janez Žagar, slovenski dušni pastir na Predarlskem, Avstrija, ki je med nas prihitel iz Pariza. Popoldan-

ske svetoletno srečanje pa je vodil domači župni pastir Stanko Kavalarič.

Zakrament sv. krsta je prejel Nikolaj Coppieters, sin Bernarda in Danijele, roj. Rebolj, dne 1. septembra 1974 v Liévinu. Srečnim staršem naše častitke!

Zakrament sv. zakona sta si dala Gerard Hribovšek in Nikole Laversin, dne 27. julija. — V Reimsu sta obljubila zvestobo dne 3. avgusta Drago Stankovič in Ljubica Akrap. Na mnoga in srečna leta!

VZHODNA LOTARINGIJA

V našo pisarno so prišla v zadnjih mesecih zopet žalostna in vesela sporočila:

Odšli so v večno domovino:

27. maja Marija Močnik, vdova, stara 76 let, navdušena dolgoletna pevka društva „Triglav“. — 13. junija Mihael Pavlič, star 70 let, umrl v Rohbach-les Bitsch. — 15. junija Matija Jurjevič, star 76 let, umrl v Cité Jeanne d'Arc. — 15. junija Rozalija Motore, vdova, stara 70 let, umrla v Forbach-u. — 15. junija Marija Kokel, 67 let, umrla v Überherrn. — 18. junija Tilka Češnovar, 68 let, iz Cité Jeanne d'Arc. — 22. junija Pavel Žonta, 86 let, umrl v Merlebachu. — 29. junija Jožef Košak 77 let, umrl v župniji Hochwald. — 6. junija Alojzij Končina, 76 let, umrl v Strasbourg, pokopan v župniji Hochwald. — 9. julija Jožef Pintar, 88 let star, umrl v Forbach-u —

6. julija Louis Peltier, mož naše rojakinje Marije Oblak, 52 let star, umrl v Creutzwald. — 9. avgusta je umrl naš rojak Franc Bergant iz Habsterdicka, star 79 let. — 1. septembra je umrla Ivana Sušnik, por. Metzinger iz Hochwalda, stara šele 40 let. — 2. septembra je umrla 75 let stara Jožefina Knez iz Morsbacha, mati 8 otrok, med njimi Vilija, ki je daleč naokrog visoko cenjen zidarski mojster.

Vsem imenovanim želimo večni mir, sorodnikom pa izražamo globoko sožalje.

Veselje pa so prinesli v družino novorojenčki: Andrej Ignatovič, krščen 30. junija v Cité la Chapelle. — Florent Rihtar, krščen 6. julija v Merlebachu. — Štefan-Leon Urbiha, krščen 7. julija v Merlebachu. — Angelika Lorsung, hčerka Gastona in Marlenke, roj. Sajovec, krščena 21. julija v župni cerkvi Merlebach. — Leonard Andročec, krščen 5. avgusta v župni cerkvi Merlebach, in Metka Andročec, krščena isti dan v isti cerkvi. — Aline Chekab, hči Alija in Veronike, roj. Sirk, krščena 10. avgusta v Merlebachu. — Viktor Jean-Marie Knapič, sin Viktorja Knapiča in Franciške Veselko, krščen 11. avgusta v Cité la Chapelle.

Božje Dete naj blagoslovi vse krščene in njihove starše!

Vsa srečna sta 6. julija stopila pred oltar Hospice Ste Elisabeth, Merlebach, Aristid Adam in Julka Završnik. Želimo vso srečo v zakonu!

Veliko ljudi se je zopet vrnilo iz počitnic: večinoma polni veselja, drugi žalostni. Dobra naša pevka cerkvenega zbora Marija Mav je prišla še pravočasno domov pred smrtjo svoje matere Marije v župniji Šoštanj pri Velenju. Enako je dobra pevka društva „Jadran“ mati Vodenik prišla domov in bila navzoča pri svoji umirajoči sestri, ki je prišla na dopust iz Amerike. — Obeh se bomo spomnili tudi tu s posebno sv. mašo zanj.

Poleg rednih sv. maš sporočamo: 1. sept. sv. maša v Cité la Chapelle ob 15. uri. — 8. sept. sv. maša v Behren Cité ob 15. uri. — 15. sept. sv. maša v Cité des Che-

nes ob 16. uri — 22. sept. sv. maša v Farébersviller Cité ob 15. uri.

Pridite in pripeljite še druge vaše znanke in rojake!

Z veseljem zopet pozdravljamo naše rojake, ki prihajajo po vrnitvi iz dopusta k našim svetim mašam. V septembru ste dobili celotni program naših maš v Merlebachu in po kolonijah v domačih časopisih, za oktober sporočamo tu:

Vsak četrtek pri Materi božji v Habsterdicku ob 9. uri, 1 torek v Creutzwaldu-Neuland ob 9. uri. — Tretji torek, 15. oktobra, bo ob 9. uri v Cité Maroc, Creutzwald.

Vse nedelje je sv. maša v Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu ob 10. uri.

Z vso pridnostjo so naši rojaki po dopustu začeli svoje delo: Skrbi si nekoliko olajšajo, ko društva in posamezne skupine pečejo prahička in povabijo prijetno godbo.

Doma pa imajo mnogi veliko skrbi, kaj bo s sinovi in hčerkami, ki delajo ali študirajo, njihova bodočnost pa je večkrat nejasna. Skrbi ni oče, dobra mati, nič se ne bojte! Oktober, rožnovenski mesec, vas vabi: Vzemite rožni venec v roke! Nič naj vas ne moti ponavljanje „Zdrave Marije“! Mislite na otroke, ki tudi vedno in vedno ponavljajo kako prošnjo do vas, dokler jih ne uslišite. Glejte, taki otroci smo mi vsi, ko kličemo Marijo, svojo nebeško Mater, da nam izprosi pri svojem ljubljenem Sinu, pomoči v življenju!

Vse dobro želi vsem

Vaš Stanko iz Merlebacha

OB LUKSEMBURGU

LANEUVEVILLE devant NANCY. — Slovensko mašo bomo imeli v nedeljo, dne 7. oktobra, in na praznik Vseh svetnikov, obakrat ob pol 4 popoldne. Tako smo se dogovorili že pri zadnji maši in povedali to tudi francoskemu župniku. Slovenski duhovnik bo pred mašo na razpolago za spoved.

EPERNAY in okolica. — Slovenska maša v mesecu oktobru bo

na četrto nedeljo ob pol 4 popoldne. Pred mašo lahko opravite sv. spoved.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Dva meseca nam ni svetila „Naša luč“ in tudi sonce nas ni grela tako kakor prejšnja leta, a kljub temu smo se julija in avgusta razpršili na razne kraje ali pa sprejemali obiske sorodnikov, prijateljev in znancev. Dosti je nesreč po svetu, preveč; nam je pa Vsemogočni v vsem prizanesel, za kar mu moramo biti hvaležni.

Tukajšnja župna cerkev, kjer se zbiramo tudi Slovenci k službi božji, je zunaj in znotraj lepo prenovljena. Verniki vseh narodnosti so gospodu župniku pridno pomagali. Kar nekam bolj veselo je zdaj v hiši božji.

Plače in pokojnine so nam nekoliko zvišali, toda premalo v sorazmerju s cenami, ki rastejo iz dneva v dan. Zima trka na vrata. Priletne bolj zebe kakor mlade, zato smo občini hvaležni, da nam vsako leto podari nekaj premoga.

Letošnje leto je bilo nekoliko enolično, v prihodnjem nas pa čaka neki veliki in veseli dogodek, o katerem bomo še poročali, ker zdaj bi bilo še prezgodaj.

Slovenska maša bo tudi v bo-

Slavičeva Aleksandra iz Poissy pri Parizu že gleda v življenje in poslušala odmeve sveta.

doče na Marini vsako drugo nedeljo ob šestih zvečer.

Pred Božičem nas bo enkrat obiskal tudi msgr. Grims. Njegov prihod vam bomo pravočasno naznanili.

Pok, pok! Kje pa že zopet streljajo? Nikjer, samo letalo je prehitelo hitrost zvoka. Pilot potem

G. škof Grmič med birmovanjem v baziliki na Loretu (Pas-de-Calais).

Ile St. Honorat: Naši rojaki pred samostanom-trdnjavo, v katerem so živeli menihi in se branili pred Turki in morskimi roparji.

ničesar več ne sliši, dókler se ne vrne zopet v hitrost, manjšo od zvoka.

Kaj se vam ne zdi, da drvimo

Marseille: Pred cerkvijo po maši, ko smo se slovenski rojaki zadnjč zbrali.

danes vsi v tej blazni hitrosti, kjer je vsak glas za nami in nas ne more doseči? Za nami je glas naše vesti, glas naših dobrih staršev, glas duhovnikov, glas predstojnikov, glas vseh, ki nas svarijo in prav učijo. Ničesar več ne slišimo. Ušesa so odpovedala, oči, izbuljene oči pa gledajo, kam drvimo, v katero drevo bomo zadeli, v kateri prepad bomo strmo-glavili.

Brez dvoma je pilot vesel, ko se vrne v normalno hitrost, kakor smo mi veseli, ko prespimo črno noč,

nakar ob toplih sončnih žarkih zagledamo prekrasne cvetice.

Tisti, ki so se vrnili z Lune, opisujejo kako strašna je tam gori večna tišina in praznina. Zelo so srečni, ko stopijo zopet na zemljo, kjer se jim odprejo oči in ušesa. Mi pa vemo in verujemo še nekaj drugega: Tisti, kateremu ne moremo očitati nobenega greha in tudi ne nobene laži, nam je dal zagotovilo: „Okoli ni videlo in uho ni slišalo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.“

Ljudje smo res čudni. Medtem ko eni skušajo na vse pretege sami sebe prepričati, da Stvarnika ni nikjer in da je vse, kar vidimo, prišlo od nekod, samo od sebe, najdemo drugi Boga v vsaki rožici, v vsaki majhni travici in bilki. Prav in dobro bi bilo, če bi vsak dan vprašali sami sebe v katero vrsto spadamo! V prvo ali v drugo?

Zofija

NICA

Spet moramo priznati: Vse na svetu mine, tudi najlepše počitnice. Začeli smo *ново šolsko leto*. Pred nami so novi napor in nove skrbi — za starše in otroke.

Mnogi smo tudi letos obiskali domači kraj in sedaj smo se že vsi vrnili nazaj k svojemu rednemu delu. Vrnili smo se tudi osupli nad cenami, na katere smo naleteli v domačem kraju; če jih primerjamo z lanskimi, ne bi tega pričakovali. Zato smo letos morali bolj globoko posegati v žep.

Ko smo se vrnili, nas je hudo prizadela novica, da brata Cankar morata zapustiti svojo hišo, ki sta jo z velikimi žrtvami zgradila. Določena je za rušenje, ker se mora umakniti hitrostni cesti, ki bo tam zgrajena. Komaj par let stoji ta vila na težko dostopnem kraju. Slovenci smo se radi tukaj zbirali zlasti ob nedeljah popoldne in smo skupaj na svežem zraku preživeli veliko lepih ur. Prísérčno se jima zahvaljujemo, da so nam vedno velikodušno odprli vrata svoje hiše, za nepozabne in prijetne ure, ki smo jih tam preživeli, njim pa želimo, da bi kmalu prišli do novega, prijetnega doma.

Hamburški Slovenci smo se na družabni prireditvi tudi do sitega „naklepetali“.

Na družabni prireditvi v Hamburgu se je vrtelo staro in mlado.

Novoporočenca Peter in Elizabeta žagata hlod: šele, ko bo prežagan, bosta smela v svoj novi dom.

Blagoslov montažne hiše, ki sta si jo postavila zakonca Trop.

MARSEILLE. — Na misijonsko nedeljo, 20. oktobra, se bomo spet zbrali k slovenski službi božji, ki bo v isti cerkvi kot doslej — N. Dame de la Viste (Plateau de la Viste) — popoldan ob 5. uri. Vsi ste lepo vabljeni!

MANOSQUE. — Anuška Podgornik in Jean-Claude Mévolhon sta se poročila 17. avgusta v cerkvi Saint-Sanveur. Obilo sreče in božjega blagoslova!

in zaslužek v domovini, saj obojega za svojo šestčlansko družino res potrebuje.

V maju smo imeli slovesnost prvega svetega obhajila. Res sta bila samo dva udeleženca, a za nas na severu je bila lepa priložnost, da smo se zbrali v večjem številu v cerkvi in potem še v dvorani.

Julij in avgust je minil v znamenju dopustov, upajmo, da se v

nemčija

HAMBURG

Redko se oglasimo iz severne Nemčije. Od našega zadnjega dopisa je bilo že precej novega.

Imeli smo družabno prireditev, pravo slovensko, saj smo imeli pristno štajersko vino in kranjske klobase.

Ker je Hamburg mednarodni, smo imeli enkrat tudi skupno prireditev z nemško župnijo. O dobrem sožitju obeh priča dejstvo, da se je prireditev podaljšala za eno uro, kar ni pri severni natančnosti ravno lahko!

V aprilu se je od nas poslovil in odšel v Slovenijo naš stalni obiskovalec Anton Avbelj. V Hamburgu je bil 10 let, sedaj ga je bolezen prisilila k vrnitvi. Zdravje se mu je k sreči že zboljšalo. Službo je doma dobil. Želimo mu zdravja

V Hildesheimu sta se poročila Peter Schöfer in Elizabeta Šraj.

Monsignor Eberhard Mühlbacher (tretji od leve) je referent za tuje delavce v škofiji Rottenburg. Od kar je pred tremi leti prevzel to nalogo, se je v škofiji veliko premaknilo v korist tujih delavcev. Ob priliki odprtja slovenskega centra v Stuttgartu je bil dobre volje.

Med slovensko birmo v Stuttgartu (13. junija letos) je bila cerkev svetega Konrada nabito polna.

septembru spet polnoštevilno zberemo v „majhnem Hamburgu“.

HILDESHEIM

Naša skupina se zbira vsako prvo in tretjo nedeljo v cerkvi Svetega križa ob 11. uri. Po maši je vedno prijetno kramljanje.

Poročila sta se Peter Schöfer in Elizabeta Šraj. Na življenjski poti jima želimo vse dobro, da bi složno in v ljubezni živela in z enako vnemo kot sta prežagala hlod, preden sta smela v hišo, tudi v skupnem življenju premagovala vse ovire.

O pridnosti naših ljudi naj pove še en dogodek. V okolici Braunschweiga sta si zakonca Tropa postavila montažno hišo. Čeprav je mož Jože slep, sta on s svojo pridnostjo pri delu kot uglaševalec klavirjev ter žena kot dobra pomočnica v svojem načrtu uspele. Okolico pa so pomagali urejevati tudi naši fantje, za kar jim gre vsa pohvala. Tako se je tudi tu izkazalo pravilo: V slogi je moč!

KÖLN

Dne 8. septembra nas je v Kölnu in Hildenu obiskal slovenski misijonar p. Evgen Ketiš. Doma je iz Sv. Trojice v Slovenskih goricah. Skupaj s sobratom p. Hugom Delčnjakom deluje v misijonu Togo v Afriki. Poleti je bil doma na obisku in ob tej priliki se je želel srečati s slovenskimi izseljenci v Nemčiji.

Lepo posnet film nam je prikazal versko življenje in njegovo delo v misijonu, življenje ljudi ter njihove navade z običaji in težave, ki jih misijonar srečuje v misijonu predvsem zaradi nebogljenosti in zdravstvene nemoči.

V Kölnu kakor tudi v Hildenu se je po filmu razvil lep in zanimiv pogovor, kar je dokaz za zanimanje in pripravljenost pomagati tem ljudem. V znak hvaležnosti so mu ljudje sami darovali svoje prispevke in dali zavest, da pri težkem delu ni osamljen.

STUTTGART-okolica

Škofija ima srce za „Gastarbeiterje“: Dežela Baden-Württemberg je leta 1973 izdala za socialno delo med tujimi delavci 3,450.000 DM. S to vsoto je financirala socialno delo, poklicno in jezikovno izobrazbo, pouk materinskega jezika in posvetovališča tujih delavcev.

Škofija Rottenburg, kamor spada tudi Stuttgart, je v tem pogledu deželo visoko presegla, saj je v letu 1973 namenila socialnemu in verskemu delu med tujimi delavci kar 6,437.917 DM. Samo za gradnjo in prenovo centrov je izdala 1,000.000 DM. Za delo med tujimi

delavci ima škofija Rottenburg trenutno nastavljenih 102 laiških moči (socialnih delavcev, pisarniških moči) in 70 duhovnikov; oskrbuje 51 centrov in 56 birojev.

Vse to potrjuje, da Cerkev v naši škofiji živo občuti potrebe tujih delavcev in jih skuša tudi reševati.

K Mercedesu želijo: Več 100 Slovencev in Slovenk je zaposlenih v Mercedesovih tovarnah v Stuttgartu in Sindelfingenu. To podjetje jih posebno privablja, ker ne pozna brezposelnosti in ne skrajšanega delavnega časa, vsaj do danes ne. Optimistično gledajo tudi v bodočnost.

Če hočeš kupiti nov avto znam-

Slovenska idila v Stuttgartu: Martin N., Emil P., Tomaž K., so ponosni na narodne noše. Tudi drugače radi pridejo v slovensko družbo, v sobotno šolo in k maši. Da bi le vedno ostali slovenski fantje!

ke Mercedes, ga moraš vsaj pol leta naprej naročiti. Zato hočejo naši delavci na vsak način obdržati delovno mesto pri Mercedesu. Na novo dobiti delo pa tudi v tem podjetju ni več lahko. V zadnjih mesecih je že marsikdo zaman poskušal.

K naraščaju čestitamo: V Stuttgartu Alojzu in Veri Ramšak k sinku Danijelu; v Aldingenu Francu in Katici Korošec k sinku Kristijanu; v Ludwigsburgu Jakobu in Elici Acman k sinku Mihaelu; v Pleidelsheimu Martinu in Elizabeti Cipot k sinku Borisu; v Stuttgartu Ivanu in Marti Vrhovnik k hčerki Aleksandri.

MÜNCHEN

Počitnice so mimo, fara je spet polno zaživela: slovenska cerkev je ob naših mašah spet lepo zasedena, imeli smo že razgovor s starši zaradi otrok za predšolski in šolski slovensko-veroučni tečaj; v času, ko pišemo to poročilo, pri-

pravljamo jesensko trgatve in romanje. Skratka: življenje fare je spet polno zaplalo.

Pa še nekaj: po sodelovanju mnogih se nam je posrečilo nabaviti šest parov *narodnih noš*, ki bodo lahko dolga leta v ponos fari. So izredno lepe in bogate in ne bomo opustili priložnosti, da se ne bi v njih pokazali tudi pred tujci: naj nas spoznajo in naj vidijo že ob naših avbah, kakšen smisel za lepoto je imel naš narod že od nekdaj!

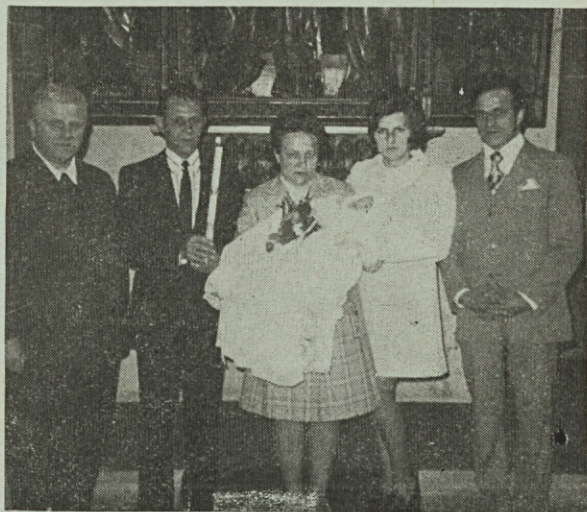
Krščen je bil Bernard Mraz, sin Antona in Alojzije, roj. Robar. Fantku želimo vse dobro, staršem pa iskreno čestitamo!

AUGSBURG

Z velikim veseljem smo pozdravili pri prvi maši v septembru našega novega župnika g. Martina Mlakarja, ki nam je obljubil, da bo redno med nas prihajal in se za nas zavzel, kjerkoli bo treba. Povabili smo ga, naj bi prišel kar med nas živeti, pa mora, žal, upravljati vso Bavarsko južno od Donave, razen Münchna in okolice. Tako bi mu bil dostop do nekate-

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Po krstu Sonje Mlakar iz Baidta pri Ravensburgu (Nemčija) dne 21. julija 1974.

rih dušno-pastirskih postojank močno otežkočen. Smo se pa nemili, da bi vsak teden vsaj kakšen dan ostal med nami. Po maši smo se spet po dolgem času zbrali v gostilni. Družba je bila tako prijetna, da se kar nismo mogli posloviti.

Z odprtim srcem sprejemamo svojega novega župnika in mu želimo, da bi se med nami dobro počutil!

Poročila sta se g. Edvard Klemenčič iz Dolskega pri Ljubljani in gdč. Marija Žnuderl iz Maribora. Ženin nam je znan kot zelo uspešen igravec in pevec naslovne vloge v opereti „Miklavž prihaja“, s katero je pevski zbor iz Münchna „Doneči zbor“ v zadnjih dveh letih petkrat nastopil. Nevesta pa je dolgoletna sodelavka slovenske župnije v Münchnu. Novoporočencema želimo veliko blagoslova in sreče na njuni življenjski poti!

nizozemska

„Zvon“ in Folklorna plesna skupina sta na povabilo Slovenske izseljenske matice v juliju napravila turnejo po Sloveniji. Z lepim uspehom sta nastopila v Brestanici, Trbovljah, Dolenjskih Toplicah in v Št. Vidu pri Stični, kjer je sodelovalo kar 46 pevskih zborov. Naši gostje so bili z gostitelji in občinstvom zelo zadovoljni. „Zvon“ je tudi sodeloval pri nedeljski službi božji v stiški baziliki. Prepričani smo, da bo uspela turneja našim pevcem in plesalcem dala novih pobud za delo v prihodnosti.

Iskrena hvala vsem, ki so izkazali pozornost in gostoljubje našim kulturnim delavcem iz Holandije!

Izreden uspeh: Na mednarodnem tekmovanju folklornih plesov v Warnsfeldu sta pod vodstvom g. Slavka Strmana nastopili obe naši folklorni plesni skupini in odlično uspeli. Mladinska skupina je odnesla prvo mesto, odrasli pa drugo. Bravo! Zaslužijo priznanje

in zahvalo cele slovenske skupnosti na Nizozemskem. Ta uspeh je tudi osebni uspeh g. Slavka Strmana, ki je ogromno truda vložil v obe plesni skupini. Toplo čestitamo!

V mladi družini g. Stanislava Kropivška iz Lindenheuvela se je 24. 4. 1974 rodil sinek, ki je ob *krstni vodi* dobil ime Janez Marko. Iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova pri vzgoji!

Naši pokojni: V Heerlerheide je mirno v Gospodu zaspal naš rojak g. Johan Ambrož. Bil je dober član naše skupnosti ter skrben mož in oče. Dokler je mogel, se je s svojo pokojno ženo pridno udeleževal naših narodnih in cerkvenih slovesnosti. Ohranili ga bomo v lepem spominu. Naj počiva v miru!

V Nuthu se je nenadoma poslovila s tega sveta ugledna krščanska mati ga. Ana Kozole, roj. Šumbera.

Pokojna Ana Kozole, roj. Šumbera, Nuth (Nizozemska).

bera. Pred skoro 80 leti se je rodila v Blatnicki na Moravskem. Kot 14-letno dekle je prišla na Dunaj, kjer se je učila šivati. Po poroki je 7 let živela v Sloveniji in nato 47 let v Holandiji. Vse do zadnjega je skrbela za svojo hišo. Z veseljem je sprejemala obiske sinov, vnukov in pravnukov. Za vsakega človeka je imela prijazen nasmeh in toplo besedo. Tudi slovenski duhovnik se je pri njej počutil kot doma. Zadnje čase je

čutila težo let, pa ni tožila. Na življenje je gledala z velikim optimizmom. V preizkušnjah življenja je v Bogu črpala svojo moč. K njenemu slovesu se je zbrala velika množica, čeprav jo je Bog poklical prav v sredi počitnic. To je dokaz, kako ljudje razumejo in cenijo veličino matere, ki ne živi zase, temveč za druge. Naj ji bo Bog zvest plačnik! Užaloščenemu možu g. Francu in sinovom izrekamo globoko krščansko sožalje! Gospa Ana, hvala Vam za dobroto in prijaznost!

švedska

Zopet se bliža čas naših srečanj. Tokrat se bom odpeljal k vam 21. oktobra.

Čeprav sem pisal že konec avgusta na vsa župnišča, še zdaleč nisem dobil vseh odgovorov, zato so spremembe možne. Že v naprej pa vas opozarjam, da je *razpored maš* nekoliko drugačen:

sobota, 26. oktobra, ob 15,00 v *Boras*, Fjällgatan 34;

nedelja, 27. oktobra, ob 12,30 v *Jönköping*, Kapellg. 8;

sobota, 2. novembra, ob 16,00 v *Södertälje*, Biborgsv. 2;

nedelja, 3. novembra, ob 10,00 v *Eskilstuna*, Djurgardsg. 32;

nedelja, 3. novembra, ob 17,00 v *Stockholmu*, *Folkungag.* 46;

sobota, 9. novembra, ob 16,00 v *Västeras*, Kristinag. 17;

nedelja, 10. novembra ob 11,30 *Örebro*, Skolg. 13; ob 16,00 v *Köping*, Brunnsv. 2;

sobota, 16. novembra, ob 16,00 v *Halmstad*, Norrav. 10;

nedelja, 17. novembra, ob 16,00 v *Göteborg*, Parkg. 14;

sobota, 23. novembra, ob 16,00 v *Nybro*, Ansgargarden, Kyrkogatan;

nedelja, 24. novembra, ob 10,00 v *Olofstöm*, Södra-Hallen; ob 18,00 v *Malmö*, Erik Dahlbergsg. 28;

nedelja, 1. decembra ob 10,00 v *Landskrona*, Midhemsv. 40; ob 16,00 v *Helsingborg*, Skanev. 20.

Knjige za vas se že nabirajo v

moji sobi. Če komu kake obljube še nisem izpolnil, naj mi piše čimprej, da zaželeno pravočasno preškrbim.

Kot vedno, bi tudi tokrat rad vedel o vaših željah glede krstov, porok itd. Zato čimprej sporočite!

Na srečno svidenje!

Vaš p. Janez

Švica

Odkar imamo v Zürichu svojo župnijsko pisarno, se je življenje v misiji kar razgibalo. Vsak raje pride v pisarno kot v samostan. Pisarna je prostorna, da imamo lahko v njej pevske vaje in sestanke.

Tako smo imeli pevske vaje kot pripravo za romanje v *Einsiedeln* pod vodstvom sestre Avrelije. Nekateri so izrazili željo, da bi imeli pevske vaje vsakih 14 dni. Sestra uči petje tudi naše otroke v več krajih v Švici. Tako jo vidimo na sliki z otroki v Zürichu. Lepo bi bilo, da bi starši prijavili svoje male k otroškemu zboru in ga tako okrepili. Prijave sprejema Slovenska misija.

S. Avrelija pridno vadi slovenske otroke v petju po več krajih v Švici. Na sliki vidimo sestro z otroki v Zürichu.

Imamo tudi *knjižnico*. Nekateri se je pridno poslužujejo. Pisarna je na Schaffhauserstraße 466 v Seebachu nasproti cerkve Maria Lourdes pred tramvajsko postajo. Iz glavnega kolodvora vozi tramvaj števil. 14 in izstopiš na predzadnji postaji. Pisarna ima svoj telefon števil. 01 - 50 31 32, ki je povezan s telefonom na stanovanju števil. 01 - 50 44 15. Kličite redno preko pisarne, tako boste bolj sigurno dobili dušnega pastirja.

Obveščamo tudi, da začasno ni možnosti za *slovensko mašo* v Appenzellu, Fribourgu in Lausanne. V *Baslu* odpade druga nedelja, ostane četrto nedeljo. V *Rapperswilu* je maša ukinjena in bo odslej v *Meilen am See* na soboto pred tretjo nedeljo ob 18. uri. Prav tako je maša v Winterthuru redno v soboto pred drugo in četrto nedeljo. Drugje ostane po dosedanjem sporedu. Prosimo za potrpljenje in razumevanje!

Krsti: V Zürichu so prejeli zakrament sv. krsta sledeči: Patricia Uzar, hči Maksa in Katarine, roj. Škrlec iz Effretikona. — Anita Polič, hči Ernesta in Marije roj. Polanec iz Klotena. — Karolina Bradeško, hči Marjana in Cecilije, roj. Terčič. Nekaj novorojenčkov pa so med dopustom krstili v domovini.

Novokrščenim želimo, da bi rastle v milosti božji, staršem pa čestitam!

PISMO UREDNIKOV

Velikokrat nam kdo od bralcev piše ali pošlje kakšen prispevek. Pa se naenkrat zgodi, da ni tisto pisanje niti objavljeno niti ne dobi tisti nanj odgovor. In potem je pri dopisniku — upravičeno — slaba volja.

Radi bi zadevo pojasnili in odpravili možne nesporazume.

Kar je od dopisov zanimivega in vrednega objave, tisto je objavljeno — če ne takoj, ker zmanjka prostora, pa kasneje. Ostalo seveda ne pride v revijo.

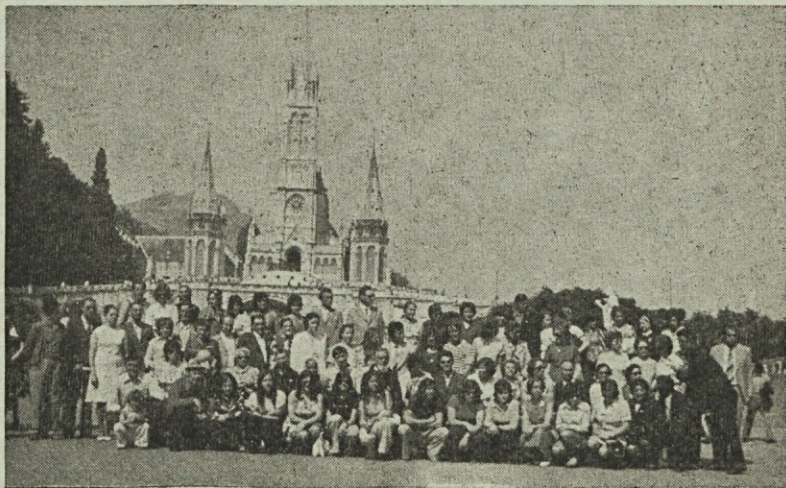
Glede pesmi naj povemo, da jih načelno ne objavljamo, razen otroških v otroški rubriki in Balantičevih enkrat na leto, ker je to pač naš klasik ki o njem doma molčijo.

Seveda bi se spodobilo, da bi na vsako pismo odgovorili. A verjemite nam, da nam je čas tako skopo odmerjen, da tega ne utegnemo. Dobre volje nam ne manjka. Skušajte nas razumeti!

Vse bralce pristrčno pozdravljamo

uredniki

Slovenci iz Švice za binkošti na romanju v Lurdu.

slavnost v šiški

Že nekaj dni pred podelitvijo nagrad in diplom so se Šiškarji pripravljali. Od hiše do hiše so begali zbiralci, da so popisali vse, ki jim nagrada pripada. Pritisnile so tudi množične organizacije z osebnostmi, godbeniki so vadili, deklice so pletle vence, učiteljice so pisale parole. Končno so se razpočile v praznično jutro petarde, godba je krenila po ulicah, z vseh oken so viseli ljudje, na pločnikih se je trla šolska mladina.

Slavljenci z godbo sprejajajo so krenili v veliki, okrašeni prostor in s ploskanjem pozdravljen je spregovoril zbranim sam generalni direktor za šišenski tehniški napredek. Takole je rekel:

„Obrišite solze sreče in ganotja, tovarišice in tovariši! Smeh naj vam plane na uvela, oziroma mlada lica, kajti izbruhnil je trenutek slavja in zmagoslavja čakajočih. Na oder kličem herojske čakalke in čakalce. Naj pristopi tovariš Znanco Srček, ki čaka že od 1. septembra 1946. Takrat je prvič vložil prošnjo in nato še velikokrat. Že prihaja na oder! Poglejte ga, ljudje: za svoja leta čvrst, brez duševnih okvar ali političnih izkrivljenj. Iz mojih rok bo prejel diplomu ter umetniško podobo višnjanskega polža!“

Množica je divje ploskala možu, ki je zdržal, z živci še ne čisto za v bolnico za duševne bolezni. Celu zasukal se je v dvorano, da je dahnil: „Vse sile za čakanje! Živelo čakanje!“

Ganljivo so učinkovali nagrajenci, ki so prejeli di-

poštni nabiralnik

CELOVŠKI „GALLUS“ V ZDA TRIUMFIRAL — KLJUB NASPROTOVANJU IZ LJUBLJANE

Mešani pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca je bil prvo polovico septembra v ZDA in Kanadi, kjer je priredil več koncertov tamkajšnjim Slovencem. Pri vseh nastopih je žel izredne uspehe. Najuspešnejši je bil nastop v Clevelandu, kjer je tamkajšnji župan izročil pevovodju mestni ključ.

Nerazumljivo pa je intrigriranje slovenskih oblasti iz Ljubljane proti nastopu zbora v ZDA. Kaj vse so storili, da zbor ne bi nastopil v

slovinci po svetu

ARGENTINA: Zbor „Slovenske mladenke“ je pod vodstvom Anke Savelli-Gaserjeve nastopil s samostojnim koncertom v veliki dvorani „Slovenske hiše“ v Buenos Airesu. Celotni program je bil posebej izbran ter zelo dobro izvajan. — Skupina mladih igralcev pod vodstvom režiserja Janeza Tršana je postavila na oder carapachayskega doma ljudsko igro v štirih dejanjih „Na razpotju“. — Slovenska mladina v San Martinu je imela svojo celodnevno prireditev, mladinski dan. Čez dan so se vrstile finalne tekme v odbojki med različnimi mladinskimi moštvi, zvečer pa je bil kulturni program. — Slovenski pevski zbor iz Menadoze, ki letos obhaja 25-letnico obstoja, je prišel v Buenos Aires in se predstavil slovenski publiki v veliki dvorani Slovenske hiše s koncertom pod naslovom „Z našo pesmijo po domovini.“ Koncert je priredila Slovenska kulturna akcija v okviru dvajsetletnice njene ustanovitve. Prof. Božo Bajuk vodi že dolgo vrsto let ta zbor.

ZDA! Kot glavni razlog proti nastopu se je navajalo dejstvo, da bo zbor pel tamkajšnjim slovenskim emigrantom.

Te spletko koroški Slovenci odločno obsojamo. Postavljamo dve vprašanji:

Ali je smel npr. Slovenski oktet med slovenske emigrante v ZDA samo zato, ker je šel z njimi Bogdan Pogačnik, ki je pazil na „čistost linije“?

Ali so slovenski emigranti v ZDA res tako vsega odklanjanja vredni ljudje samo zato, ker zavračajo komunizem kot totalitarni sistem, kot to končno počne vsak resničen demokrat na vsem svetu?

Nam, Korošcem, je ob teh spletkah iz Ljubljane postalo spet marsikaj jasno.

Korošec iz Celovca

AVSTRALIJA: Ansambel duhovnih popevk „Minores“, ki ga sestavljajo minoritski bogoslovci, je skoraj dva meseca gostoval po vseh večjih slovenskih naselbinah v Avstraliji. Ansambel je imel več kot petnajst nastopov. Ker so bili trije člani ansambla letos posvečeni v duhovnike, so imeli ponovitev novih maš v Sidneyu.

KANADA: Na slovenski pristavi pri Boltonu so imeli letos kanadski Slovenci spet „Katoliški dan“, ki sta ga organizirali obe slovenski torontski župniji. Program je bil običajen: dopoldne maša, popoldne akademija, vmes pa srečanje rojakov. Nastopili so tudi otroci obeh šol, nekateri posamezniki, folklorni skupini „Biser“ in „Nagelj“ in pa pevska zbor obeh slovenskih župnij.

ZDA: Clevelandski Slovenci so se zbrali na Slovenski pristavi, da proslavijo „Slovenski dan“. Na popoldanskem programu so nastopili zbor „Korotan“, mladi harmonikarji, slovenski šoli pri Mariji Vnebovzeti in Sv. Vidu, ženski pevski zbor „Dawn“ ter moški zbor „Slovenski fantje“. Po glavni točki — govor bivšega senatorja Francka Lauscheta — pa je nastopila še folklorna skupina „Kres“ in ponovno zbor „Korotan“ ob spremljavi glasbenega ansambla „Veseli Slovenci“.

PISMO UMRLEGA

Tole pismo je pisal sedaj že pokojni brat Klančar našemu rojaku, ki je sedaj v isti bolnici, v kateri je ležal do malo pred svojo smrtjo omenjeni lazaristovski brat.

Dragi Franček!

Ko sem odhajal iz bolnice, se Ti nisem dovolj zahvalil za vso dobroto in pozornost, katere sem bil deležen ves čas bivanja v bolnici. Tudi sem napak ravnal, da sem ne-premišljeno izgovoril tisto jutro besedo „nevšečnosti“.

Potem je sledila zelo globoka Tvoja konferenca. Veš, Franček, že dolgo nisem slišal govoriti o zgladu našega Gospoda Jezusa. Potem si omenil zgled naših trpečih

duhovnikov, v zaporu. Koliko let in kako so nekateri trpeli!

Odkrito priznam, da sem kar ostrmel. Tvoje besede so mi šle k srcu. Občudujem Tvojo živo vero in Tvoje globoko poznanje našega Gospoda Kristusa. Ko sem v vsem tem premišljeval v celici in tišini, sem sklenil, da Ti napišem v zahvalo to pismo.

Tudi za druge materialne usluge se Ti ponovno in od srca zahvaljujem. Vsak dan si me prišel po večkrat pogledat. Temu so se čudili tudi drugi bolniki. Bil si res plemenit.

Prisrčno Te pozdravlja Tvoj hvalježni

brat Lojze Klančar

slovinci ob meji

KOROŠKA: Slovensko prosvetno društvo „Svoboda“ v Logi vasi je nedavno proslavila 70-letnico obstoja. — Pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ je priredil štiri koncerte in sicer v Ločah, Šmihelu pri Pliberku, Sekiri in v Selah. Kvaliteta tega zbora je na visoki ravni. — Slovensko prosvetno društvo Radiše je priredilo jubilejno proslavo 70-letnice obstoja. Spored le-te se je odigral v dveh delih: v prvem delu so nastopili radiški zbori in sicer mešani, moški ter „Radiški fantje“, bilo pa je tudi nekaj deklamacij; v drugem delu so nastopili gostujoči zbori iz Železne Kaple, moški zbor „Vinko Poljanec“ iz Škocijana, SPD „Bilka“ iz Bilčovsa ter mešani zbor „Mojcej“ iz Trebinj, ki ga vodi skladatelj Pavle Kernjak.

BENEŠKA SLOVENIJA: Na prijazni košenici Kamenici v bližini svetišča Stara gora pri Čedadu je bilo že četrto kulturno srečanje med narodi. Priredila so ga kul-

turna društva iz Beneške Slovenije: „Ivan Trinko“ iz Čedada, „Rečan“ iz Ljes, Center za kulturne raziskave iz Brda, študijski center Nediža iz Špetra ter „Planika“ iz Ukev v Kanalski dolini. — V Benečiji je bila pomembna proslava ob 20-letnici Trinkove smrti. Svečanost je organizirala „Skupnost beneških dolin“ ob sodelovanju domačih društev. Najbolj prisrčen je bil tisti del proslave, ki se je razvijal na pokopališču v Trčmunu, kjer je domači župnik govoril o Trinku, domači otroci so recitali slovenske pesmi, Viljem Černo je prebral Trinkovo pesnitev „Slovenec“, zbor „Rječan“ pa je zapel nekaj pesmi.

GORICA: Zaključena je bila matura na Trgovski srednji šoli v Gorici. Bila je to prva matura na tem zavodu, ki je imel letos vseh pet letnikov. Tako je ta šola z maturo postala sama polnoletna.

TRŽAŠKA: Tudi letos, že osmič po vrsti, so se vrstili na prvo soboto in nedeljo v septembru študijski dnevi slovenskih izobražencev v Dragi. Tri glavna predavanja so se bavila s témami: „Slovenstvo in današnji čas“, „Slovinci za mejo brez meja“, „Slovinci med domom in svetom“. Študijskih dnevov so se udeležili izobraženci iz Slovenije, zamejstva in zdomstva.

plome čakanja za svoje umrle starše, stare starše, ki praznika niso čakali. Silen aplavz je požela tovarišica, ki je po prejemu nagrade vpričo moža in publike poljubila samega poslanca PTT, nato pa izpovedala za javnost:

„Mi, ki čakamo najdlje, se pravi, jaz bi rada čakala priključek vsaj za en dan, ko imam že vse žice v tleh pa po hiši. Tisti dan bi rada telefonirala vsem, ki so se mi vsa ta dolga leta tako zavzeto, složno in dosledno lagali, češ da bom dobila telefon že naslednji teden ali mesec. Hvala, vsem prisrčna hvala za ta trud!“

Albert Papler

govornik

Jernej je rad kritiziral svoje podjetje, če je bil s prijatelji pri litru in če je balinal. Morda so ga prav zato vtaknili v TOZD in nič mu ni bilo hudega, dokler ga niso pritisnili: „Vodilnim boš povedal jasno in glasno, kako ga lomijo. Čez tri dni boš nastopil!“

Jernej je nehal jesti in spati. Počečkal je že kilo papirja, tretji dan se je pa pri odprtem oknu do golega slekel, da bi dobil gripo, nato pa potrdilo zdravnice. Samo, da bi mu ne bilo treba govoriti.

Takrat, ko je že gol drgetal, je pa pritekel prijatelj

povedat, da mu ne bo treba v bolniško, ker mu je neki novinar za dva litra prodal govor, ki je za takšne prilike. Jernej je plačal prijatelju za tri litre in tistega popoldneva je nastopil:

„Ne bi želel konkretno navajati posameznih primerov, rad bi se le dotaknil problemov, ki stoje pred nami in bi jih bilo treba osvetliti tako z vrha navzdol kot iz TOZD-a navzgor. Treba bi jih bilo prediskutirati po vseh samoupravnih telesih in jih očiščene posredovati forumu, ki naj bi zavzeli konkretna stališča, na osnovi katerih bi izdelali tudi konkretna navodila, ki bi konstruktivno vplivala na rešitev in izvedbo.

Treba bo torej zaktivizirati vse naše konstruktivne sile in jih kot največje dejavnike razgibati do iniciativnosti, da bomo prešli na urejanje odprtih vprašanj, do orientacijskih smernic in silnic, ki bodo pokazale plodna soglasja na določenih področjih.

Poudariti bi pa želel predvsem, da smo poleg določenih nepravilnosti na določenih področjih dosegli že velike rezultate. Tudi bi rad poudaril vse zavestne in nezavestne družbene deformacije, ki prete uničiti zastavljene, družbene in proizvodne procese! Tu, tovariši, ne smemo mirno mimo deformacij, ne smemo in ne moremo dovoliti razkorakov med najnaprednejšimi tendencami in zaviralnimi momenti. Naj živi odprta kritika, naj žive sadovi našega minulega dela!“

Vsi so Jerneju ploskali, trije vodilni so mu pa segli v roko ter mu čestitali.

Albert Papler

Srčno se Vam zahvaljujem, da ste se spomnili tudi name z Vašo tako lepo revijo. Zares sem bila iznenadena in presenečena ob enem. Sploh nisem vedela, da obstaja. Zelo je zanimiva in pestra. Skoraj vso sem že prebrala.

Rada bi Vam na kratko povedala, kaj počnem. Sem medicinska sestra in delam v centru za zaščito matere in otroka tu v Farafangani. Sem edina usmiljenka, ki je popolnoma v tej vrsti dela, se pravi, v varovalnem zdravstvu. Druge slovenske sestre, pa druge bolničarke in medicinske sestre, delujejo v dispanzerjih (zdravilna medicina) in le sem in tja tudi v varovalnem zdravstvu.

Poleg našega centra tu v mestu imamo še 25 centrov po deželi, do 50 km daleč. Nas je le šest za to delo: zdravnik, babica, bolničarka, patronažna sestra in čistilka, zadnje mesece še šofer. Vsi so domačini z družinami.

Delo je čudovito zanimivo in zelo uspešno, hvala Bogu! Moji dobrotniki iz domovine so mi posredovali avtomobil, s katerim lahko vse centre po deželi lepo vzdržujemo. Predvsem skrbimo za vse otroke do petega leta (cepljenje proti raznim boleznim, tehtanje, merjenje, redni zdravniški pregled itd.). Otroci poiščejo zvezo z nami vsak teden. Tu v mestu jih je okrog 800, na deželi čez 2.000. Tu-

di vsa šolska mladina pride enkrat na leto v stik s centrom. Teh je čez 4.800.

Skrbimo za vse nosečnice, ki jih spremljamo vse do poroda. Same pridejo vsak teden v center po zdravila. Vsak teden imajo tudi zdravstveno predavanje. Letno imamo opravka s približno 1.400 nosečnicami.

Tako nam dela res ne manjka, težav in problemov pa tudi ne. Zelo težko je finančno vprašanje. Ko bi ne imeli naših duhovnikov v Severni Ameriki in v Argentini, bi bilo res žalostno, tako se pa vsaj za silo rine. Če bi imeli kdaj priložnost, dobiti kakšno podporo, četudi majhno, bi Vam bila vsakokrat zelo hvaležna.

Trenutno smo še kar trdnega zdravja, čeprav večkrat koga vrže malarija ali gripa ali zajedalci (v želodcu, jetrih). Tu ni lahko ostati zdrav, ker so delovni pogoji tako težki: hrana skromna in enolična, podnebje izredno težko, zlasti tu ob morju vlažna vročina, mnogo dela.

Danes sem bila z našim šoferjem 45 km daleč. Ko je avto zavozil v blato, je seveda obtičal. K sreči je bilo blizu nekaj mož in še šofer je šel pomagat, jaz pa za volan, pa smo ga počasi premaknili. Jedla sva mimogrede v avtu, ob petih pa prispela domov.

Lep pozdrav in še enkrat iskren Bog plačaj!

S. Danijela Šemè,
Madagaskar, Afrika

„Naprodaj nismo Sloveni nikdar!“

(Nadaljevanje s str. 9)

jih nekdo, ki ga ne poznajo, pobara o njihovem pogledu na svet, o tem, kaj mislijo o večnosti in posmrtnem življenju, je njihovega krščanstva konec. V cerkvi molijo, ker drugi tako delajo, v gostilni pijejo in kvantajo, ker so v taki družbi. Tam, kjer sumijo, da okolje ni ravno naklonjeno veri, svoje krščanstvo potegnejo vase kakor polž roge.

Naprodaj smo, naravnost na razprodaji! Smo morda rekli preveč?

Zadnji Vatikanski koncil pravi: „Kristjani so ne samo dolžni prepajati svet s krščanskim duhom, ampak so poklicani tudi k temu, da bi bili Kristusove priče v vseh okoliščinah, in sicer sredi človeške družbe.“

Z razprodajo pa ne bomo mogli pričati.

Po „Družini“

graham green

moč in sijaj

roman

Roman „Moč in sijaj“ (1940) je eno najboljših del angleškega spreobrnjenca h katolicizmu Grahama Greena. Pisatelj je z njim posegel v zadnja vprašanja katoliške vere. Zunanji dogodki v romanu so samo povod za reševanje teh vprašanj.

Romana zlasti mnogi katoličani niso razumeli. Površnega bralca bo pritegnil samo zunanji potek dogodkov v romanu, prezrl pa bo tisto, kar je pisatelj v resnici hotel povedati. Ob propadlem duhovniku je Green hotel pokazati božjo moč in božji sijaj, ki se razodeva v človeku: čim bednejši je človek v svojem bivanju, tem bolj potreben mu je Bog in tem bolj nedoumljiva sta božja moč in sijaj.

Kot človek in duhovnik je glavni junak brez časti in dostojanstva, preganjan in ponižan. Toda duhovnik ostane vendarle zvest svojemu poklicu:

ne beži, kakor so bežali drugi, dokler more dajati ljudem Boga.

Dosedanja vsebina:

V eni izmed mehiških držav so prišli komunisti leta 1926 na oblast in prepovedali vsako versko delovanje. Duhovniki so deloma zbežali s svojim škofom vred, nekatere so postrelili, ostal je le še padre José, ki se je pokoril guvernerjevega odloku in se poročil, in pa še en duhovnik, ki se potika od vasi do vasi, uči otroke krščanskega nauka, jih krščuje, mašuje, spoveduje, obhaja in krščansko pokopava ljudi. Oblast ga preganja, razpiše nagrado na njegovo glavo, policija jemlje talce v vaseh, kjer se je skrival. Policijski poročnik v glavnem mestu se zagriže v to, da ga ujame.

Duhovniku, ki je ostal v deželi, spodleti več poskusov, da bi ušel. Potika se od kraja do kraja, da bi ga policija ne dobila. Vsi se ga iz strahu pred policijo bojé, celo Marija, s katero je pred leti iz obupa in občutka osamelosti in zaradi pol steklenice žganja spočel otroka. Poleg tega ga začne zasledovati mešanec, ki v njem spozna duhovnika in bi rad dobil nagrado, razpisano na njegovo glavo.

V glavnem mestu policija duhovnika zasači, ko nosi s seboj kljub prepovedi steklenico žganja. Zapró ga. Na dvorišču zapora se duhovnik sreča z mešancem, ki ga ima policija pri sebi prav zato, da ji bo pokazal duhovnika, če ga bo kje videl. Vendar mešanec duhovnika ne izda, ker se boji, da bi s tem izgubil denarno nagrado, razpisano na duhovnikovo glavo, saj bi policija utegnila reči, da je že itak sama brez mešančeve pomoči duhovnika ujela.

Ko duhovnika policija izpusti, se ta napoti v bungalov nekega angleškega trgovca z bananami, pri katerem se je že nekoč skrival pred policijo. A hiša je prazna in zapuščena.

Potem dospé do skupine koč, kjer najde Indijanko z umirajočim otrokom: tisti Američan, ki ga policija lovi, je otroka ranil. Otrok umrje. Duhovnik se napoti z Indijanko in mrtvim

otrokom do gora. Dospeta do pokopališča, kjer Indijanka odloži mrtvega otroka.

Duhovnik gre dalje in dospé v neko naselje sosednje države, kjer vera ni tako preganjana kot v prejšnji. Na varnem je. V nekaj dneh bo dospel v glavno mesto Las Casas, kjer se bo lahko spovedal.

Naseli se pri nemškem protestantu Lehru in njegovi sestri in v treh dneh spove in krsti, kar je treba, saj tudi sem ni bilo duhovnika že tri leta.

Najame si mulo in vodnika za v Las Casas. Zvečer še spoveduje, drugo jutro pa navsezgodaj vstane za mašo.

Mimo vrtnih vrat je prišla majhnarčica Indijancev: grčave drobne postave iz kamene dobe. Možje v kratkih haljah so hodili z dolgimi koli, ženske s črnimi kitami in zdelanimi obrabi so nosile dojenčke na hrbtih. Obstali so pri vrtnih vratih in ga gledali. Ko se je ozrl vanje, so se spustili na kolena in se križali.

Za hišnim vogalom sta topotali muli, najbrž ju je vodnik pripeljal ven, da ju nahrani s koruzo. Mule jedo počasi, zgodaj je treba začeti z njimi.

Bil je čas, da začne mašo in se potem odpravi. Čutil je vonj zgodnjega jutra, svet je bil še svež in zelen, v vasi pod pašniki je lajalo nekaj psov.

Ni imel mašne obleke, pa vendar so bile maše v tej vasi bližje nekdanjim dnevom v njegovi župniji kot vse, kar je doživel zadnjih osem let. Ni se bal, da ga bodo zmotili. Ni bilo treba zavoljo bližajoče se policije hlastno zaužiti svetih podob. Iz zaklenjene cerkve so prinesli celo oltarni kamen.

Prav zato, ker je bilo vse tako mirno, se je toliko bolj zavedal svojega greha, ko se je pripravil za obhajilo. „Tvoje Telo, Gospod Jezus Kristus, ki si ga upam, čeprav nevreden, zaužiti, naj mi ne bo v obsodbo in pogubljenje!“

Krepsten človek lahko skoraj povsem neha verovati v pekel, on pa nosi pekel s seboj. Včasih se mu ponoči sanja o tem. Zlo se mu pretaka po žilah kakor malarija.

Maša je bila končana.

„Čez tri dni,“ si je rekel, „bom v Las Casas. Spovedal se bom in dobil odvezo.“ Sama od sebe se mu je z bolečo ljubeznijo povrnila misel na njegovega otroka. Kaj pomaga spoved, če ljubiš nasledek svojega prestopka?

Ljudje so klečali, ko je šel mimo njih po skednju. Videl je malo gručo Indijancev, ženske, katerim je bil krstil otroke, Pedra. V zgodnje jutro je zarezgal konj, privezan k drevesu, in skozi odprte duri je prihajal ves jutranji hlad.

Pri mulah sta čakala dva moža. Vodnik je naravnaval streme, zraven njega pa je stal mešanec, praskal se je pod pazduho in čakal duhovnika z negotovim nasmeškom.

„No,“ je rekel duhovnik, „tebe nisem pričakoval tukaj.“

„Ne, oče, seveda ne.“ Praskal se je in se nasmihal.

„Ali si pripeljal vojake s seboj?“ „Kakšne reči le govorite, oče,“ je ugovarjal in se v zadregi zahehtal.

Duhovnik je rekel: „Kakšno zvižajo imaš zdaj za bregom?“ Ali je mogoče podkupil vodnika, da naj ga pelje nazaj čez mejo? Temu človeku je prisojal, da je zmožen skoraj vsega.

„Ne bi smeli govoriti takih reči, oče.“

„Ne?“

„Prišel sem, oče,“ in zdelo se je, da je mož krepko zajel sapo za svojo presenetljivo, napihnjeno trditev, „iz milosrčnosti.“

Duhovnik se je vznemirjeno nasmehnil: „Iz milosrčnosti?“

„Vidite, oče, vi ste edini duhovnik tostran Las Casas in mož umira...“

„Kakšen mož?“

„Amerikanec.“

„O kom govoriš?“

„O tistem, ki ga išče policija. Banko je oropal. Saj veste, koga mislim.“

„Ta me ne potrebuje,“ je nestrpno rekel duhovnik.

„O, pa je dober katoličan, oče!“ Praskal se je pod pazduho in ni gledal duhovnika. „Umira in ne vi

ne jaz bi ne hotela imeti na vesti, kar ima ta človek...“

„Srečna bova, če nimava nič hujšega.“

„Kako to mislite, oče?“

Duhovnik je rekel: „Ta je samo ubijal in ropal. Ni izdal svojih prijateljev.“

„Sveta Mati božja! Jaz nisem nikoli...“

„Oba sva jih,“ je rekel duhovnik. Obrnil se je k vodniku: „Ali sta muli pripravljeni?“

„Sta, častiti oče.“

„Potem pa na pot!“

„Kam greste?“ je vprašal mešanec.

„V La Casas.“ Togo se je povzpelo na mulo.

Mešanec se je oprijel jermena pri stremenu in duhovnik se je spomnil, kako sta se prvič srečala. Tu je bila ista mešanica pritoževanja, prošenj, zmerjanja.

„Lep duhovnik ste,“ je javkal k njemu. „O tem bi moral slišati vaš škof. Človek umira, hotel bi se spovedati, in samo zato, ker hočete iti v mesto...“

„Zakaj me imaš za tako neumnega?“ je rekel duhovnik. „Vem, zakaj si prišel. Edini človek si, ki ga imajo, da me lahko spozna, in v to državo ne morejo iti za menoj. Če te zdaj vprašam, kje je ta Američan, mi boš rekel — vem — ni ti treba govoriti — da je malo onstran meje.“

„Oh ne, oče, v tem se motite. Malo tostran meje je.“

„Miljo ali dve, to je vseeno. Ni verjetno, da bi se tukaj kdo pritožil...“

„Strašna stvar je, oče,“ je rekel mešanec, „če človeku nikoli ne verjamejo. Samo zato, ker sem enkrat — res, priznam...“

Duhovnik je brcnil mulo, da se je odpravila. Zapustili so Lehrovo dvorišče in se obrnili proti jugu. Mešanec je tekkel ob njegovem stremenu.

„Spominjam se,“ je rekel duhovnik, „kako si mi rekel, da ne boš nikoli pozabil mojega obraza.“

„Saj ga res nisem,“ se je zmagoslavno oglasil mož, „sicer bi ne bil tukaj, ali ne? Poslušajte, oče, veliko sem pripravljen priznati. Saj

niti ne veste, kakšna skušnjava je nagrada za siromaka, kakor sem jaz. In ko mi niste hoteli zaupati, sem si mislil, čakaj, če je tako z njim, mu že pokažem. Vendar pa sem dober katoličan, oče, in če umirajoč človek potrebuje duhovnika...“

Vzpenjali so se po dolgem pobočju Lehrovih pašnikov, ki je držalo k naslednji gorski vrsti. Bilo je okoli šestih, tu, blizu tisoč metrov visoko, je bil zrak še vedno hladen.

Duhovnik je rekel nelagodno: „Zakaj naj vtikam glavo v tvojo zanko?“ Bilo je preneumno.

„Poglejte, oče.“ Mešanec mu je molil kos papirja. Znana pisava je pritegnila duhovnikovo pozornost: velike, počasne poteze otroka. Spomnil se je na tisto deklico, hčerko angleškega trgovca z bananami, ki ga je nekoč skrila pred policijo, drugič je pa ni več našel. Bila je njena pisava.

„Ne to, oče, na drugi strani. To ni nič.“

Duhovnik je obrnil papir in prebral edini stavek, napisan s topim svinčnikom v angleščini: „V imenu Kristusa, oče...“

Brez udarcev je mulina hoja postala počasna in težka. Duhovnik je ni skušal pognati hitreje. Spričo tega lista papirja ni bilo nikakega dvoma več. Čutil je, da se past spet nepreklicno zapira.

Vprašal je: „Kako je prišlo to tebi v roke?“

„Bilo je tako, oče. Bil sem s policisti, ko so ga obstrelili. Bilo je v neki vasi na oni strani. Pograbil je nekega otroka, da bi mu bil za varstvo, vojaki pa se seveda niso nič menili za to. Bil je samo Indijanček. Oba so zadeli, vendar je on pobegnil.“

„Kako pa potem...?“

„Bilo je takole, oče.“ Zdaj se je razklepetal. Kakor je pravil, se je bal poročnika, ker se je ta jezil, da je duhovnik pobegnil, in zato je bil namenjen smukniti čez mejo, da se mu izmakne. Ponoči se mu je ponudila priložnost, spotoma pa — verjetno je bilo na tej strani državne meje — je naletel

*Prešeren je imenoval Bled podoba
raja.*

na Američana. Zadet je bil v trebuh...

„Kako je tedaj mogel zbežati?“

„Oh, oče, ta mož ima nadčloveško moč. Umira, duhovnika si želi...“

„Kako ti je to povedal?“

„Samo dve besedi sta bili potrebni, oče.“ Potem je mož, da potrdi njegovo pripoved, zbral toliko moči, da je napisal ta listek, in tako... Zgodba je bila vsa luknjičasta kakor sito. A ta listek je ostajal, kakor spominski kamen, ki ga ne moreš prezreti.

Mešanec je spet jezno vzkripel: „Ne zaupate mi, oče.“

„Ne,“ je rekel duhovnik, „ne zaupam ti.“

„Mislite, da se lažem.“

„Povečini je to zlagano.“

Ustavil je mulo, sédel tako, da je gledal proti jugu, in premišljal. Povsem prepričan je bil, da je to past. Verjetno je dal mešanec pobudo zanjo: gnal se je za nagrado. Bilo pa je res, da je bil Američan tam, da je umiral. Mislil je na zapuščeno postajo za odkup banan, kjer se je moralo nekaj zgoditi, in na indijanskega otroka, ki je ležal mrtev na koruzi: nikaškega dvoma ni o tem, da ga Američan potrebuje. Človek, ki ima toliko na duši...

Najbolj čudno pa je bilo to, da je bil povsem vedrega duha. Na oni strani je tolikokrat sanjaril o tem miru, da mu zdaj ni pomenil nič več kot sanje. Te sanje bi res ne bile nič lepega, ta spoved v Las Casas, ko bi moral priznati, ob vsem drugem, da je odrekel

spoved umirajočemu, ki je živel v smrtnem grehu.

Vprašal je: „Ali bo ta človek še živ?“

„Mislim, da bo, oče,“ je vneto odgovoril mešanec; komaj je čakal tega vprašanja.

„Kako daleč je?“

„Štiri, pet ur, oče.“

„Izmenoma lahko jahata drugo mulo.“

Duhovnik je obrnil svojo mulo in zaklical vodniku. Mož je razjahal in neprizadeto stal, medtem ko mu je razlagal stvar.

Počasi so prijahali nazaj. Gospodična Lehr je bila pri svojih vrtnih vratih.

Rekel je: „Ali gospod Lehr še spi?“

„Ali naj ga zbudim?“

„Ne, ne, Pač pa prosim, da se mu v mojem imenu zahvalite za gostoljubnost.“

„Bom. No, pa zbogom, častiti oče. Pametno bo, da se odpravite, ali ne? Sonce bo kmalu visoko.“

„Zbogom, draga gospodična Lehr.“ Mešanec je nestrpno udaril po svoji muli in jo spravil z mesta.

„Ne v tisto smer, človek božji!“ je zaklicala gospodična Lehr.

„Najprej moram še nekoga obiskati,“ je pojasnil duhovnik, pognal je mulo v neudoben drnec in odskakoval za mešančevo mulo proti vasi. Jahala sta mimo pobeljene cerkve — tudi ta je sodila v sanje.

Učitelj je bil ob svojih vratih. Duhovnik je ustavil mulo. Rekel je: „Tukajšnje ljudi poznate bolje kot kdo drug. Če vam pustim nekaj v dar, ali boste porabili to za hrano, odeje — ne za knjige?“

„Hrano potrebujejo bolj kot knjige.“

„Tu imam petinštirideset pesov...“

Mešanec je zavajkal: „Oče, kaj počenjate...?“

Učitelj je rekel: „Seveda hvalžno sprejem.“

Jahala sta mimo zadnjih hiš, mimo pokopališča in se začela vzpenjati.

„Zakaj, oče, zakaj?“ je ugovarjal mešanec.

„Saj denarja ne bom več potreboval, ali ne?“ je rekel duhovnik.

Potem sta precej časa jahala, ne da bi govorila. Vodnik je stopal za njima.

„Lačen?“ je naposled vprašal duhovnik.

Mešanec je izmomljal nekaj, kar je zvenelo jezno ali posmehljivo.

„Vzemi si obložen kruhek!“ je rekel duhovnik in odprl omot gospodične Lehr.

„Tamle,“ je rekel mešanec z nekakšnim zmagoslavnim rezgetom, kakor da je bil vseh teh sedem ur po nedolžnem osumljen, da laže. Pokazal je čez globel proti skupini indijanskih koč na skalnatem polotoku, ki je štrlel nad prepad. Mogoče sta bila kakih dvesto metrov proč, vendar sta imela do tja še najmanj eno uro, zakaj treba se je bilo v zavojih spustiti

za tristo metrov in se za toliko povzpeti.

Duhovnik je sedel na muli in pazljivo opazoval: nikjer ni videl nikakega gibanja. Celo opazovalnica, mali oder iz vej na vzpetini nad kočami, je bila prazna. Rekel je: „Ni videti, da bi bil kdo tam.“

„O!“ je rekel mešanec, „saj menda niste mislili, da bo kdo tam. Razen njega. On je tam. To boste kmalu spoznali.“

„Kje so Indijanci?“

„Že spet začenjate,“ je potožil mož. „Sumničenje. Zmerom sumničenje. Kako naj vem, kje so Indijanci? Saj sem vam rekel, da je bil čisto sam, ali nisem?“

Duhovnik je razjahal.

„Kaj že spet počenjate?“ je obupavajoče zaklical mešanec.

„Mul ne bova več potrebovala. Lahko ju pelje nazaj.“

„Ne bova jih potrebovala? Kako pa mislite priti do tod?“

„O!“ je rekel duhovnik, „za to mi ne bo treba skrbeti, ali ne?“ Naštel je štirideset pesov in rekel gonjaču: „Najel sem te za Las Casas. Lahko rečeš, da imaš srečo. Tu je plača za šest dni.“

„Ali me ne potrebujete več, častiti oče?“

„Ne, mislim, da je najbolje, če se hitro spraviš od tod! Tisto, saj veš, mi pusti tukaj.“

Mešanec je rekel razburjeno: „Tako daleč ne moreva hoditi, oče. Mož vendar umira.“

„Prav tako hitro lahko hodiva s svojimi lastnimi kopiti. No, prijatelj, na pot!“

Mešanec je z otožno poželjivostjo gledal muli, kako sta si iskali pot po ozki kamniti stezi nazaj domov.

„Zdaj pa se nič več ne mudiva tukaj,“ je živahno rekel duhovnik in se spustil po stezi. Na rami mu je visela majhna vrečica. Slišal je mešanca, kako je sopihal za njim: imel je težko sapo.

Duhovnik je pomislil, koliko se jima je že obema primerilo, odkar sta se prvič videla, ko je mešanec ležal tam v vročem dnevu in si zibal mrežnico z golo rumeno nogo. Ko bi bil tisti trenutek spal, bi se to ne bilo zgodilo. Ubogi

vrag ima res prebito smolo, da si bo naložil tak hud greh.

Duhovnik se je naglo ozrl nazaj in zagledal velika palca na nogi, kako sta štrlela iz umazanih telovadnih čevljev kakor polža. Siromak, je pomislil duhovnik, v resnici ni dovolj slab... .

In tudi dovolj močen ni bil za to pot. Ko je duhovnik dosegel dno globeli, je bil petdeset metrov za njim. Duhovnik je sedel na neko pečino in si brisal čelo, mešanec pa se je začel pritoževati že dolgo prej, preden je prišel do njega. „Tako strašno se pa spet ne mudi.“ Skoraj se je zdelo, da mu zamera do njegove žrtve raste vedno bolj, kolikor bližji je uspeh njegovega izdajstva.

„Ali nisi rekel, da umira?“ je vprašal duhovnik.

„O, da, umira, seveda. Ampak to lahko traja še dolgo.“

„Kolikor dalj, toliko bolje za nas vse,“ je rekel duhovnik. „Mogoče imaš prav. Odpočil si bom tukaj.“

Ali kakor trmoglav otrok je hotel mešanec zdaj kar naprej. „Ničesar ne delate umerjeno,“ je rekel. „Ali tečete ali pa sedite.“

„Kaj ničesar ne naredim prav?“ ga je podražil duhovnik, potem pa je dodal ostro in zvijačno: „Saj menda me bodo pustili, da ga bom videl?“

„Seveda,“ je rekel mešanec in se nemudoma popravil. „Kako pustili? O kom pa zdaj govorite? Najprej se pritožujete, da ni nikogar tam, potem pa govorite o nekih ljudeh.“ S solzavim glasom je rekel: „Lahko, da ste dober človek. Zavoljo mene ste lahko tudi svetnik, ampak zakaj nočete govoriti jasno, tako da bi vas človek razumel? To bi bilo dovolj, da bi človek postal slab katoličan.“

Duhovnik je rekel: „Vidiš tole vrečico. Ni treba, da bi jo nosila še naprej. Težka je. Mislim, da nama bo obema dobro delo, če se malo napijeva. Oba sva potrebna poguma, ali ne?“

„Pijača, oče?“ je razvneto vprašal mešanec in gledal duhovnika, kako je jemal steklenico iz vreče. Medtem ko je duhovnik pil, ni od-

maknil očesa od njega. Njegova podočnjaka sta se poželjivo pokazala iz ust in rahlo drhtela nad spodnjo ustnico. Potem si je tudi sam pritisnil steklenico k ustom.

„To je najbrž proti postavi,“ je s hehetom rekel duhovnik, „na tej strani meje — če sva na tej strani.“ Potegnil je spet sam iz steklenice in jo vrnil mešancu. Kmalu je bila prazna. Vzel jo je in jo zagnal v skalo, da se je razletela kakor šrapnel.

Mešanec se je zdrznil. „Pazite!“ je rekel. „Ljudje bi utegnili misliti, da imate puško.“

„Tistega, kar je še ostalo,“ je rekel duhovnik, „pa ne bova potrebovala.“

„Ali hočete reči, da imate še kaj?“

„Še dve steklenici — ampak v tej vročini ne moreva več piti. Najbolje bo, da ju pustiva tukaj.“

„Zakaj pa niste povedali, da je

to težko, oče? Jaz vam bom nosil vrečo. Samo recite, če kaj potrebujete. Rade volje storim. Samo to je, da nočete reči.“

Spet sta se odpravila navkreber. Steklenici sta lahko zvenketali. Sonce je sijalo navpično nanju.

Skoraj celo uro sta potrebovala, da sta prišla na vrh globeli. Potem je nad njuno stezo zazijal stražni stolp kakor kaka zgornja čeljust in vrh skal nad njima so se pokazale strehe koč. Duhovnik je ugibal, kdaj se bodo pokazali policisti: zelo skrbno so bili skriti.

„Tod očel!“ Mešanec je začel kazati pot, zlezal je s steze čez skale na malo ploščad. Videti je bil preplašen, kakor da bi bil pričakoval, da se bo že prej nekaj zgodilo.

Tam je bil kak ducat koč: stale so mirno, kakor nagrobniki pred

Mednarodna alpska cesta čez Vršič vodi iz Savske v Soško dolino.

težkim nebom. Bližala se je nevihta.

Duhovnik je čutil živčno nestrpnost. Šel je v to past, vsaj to bi lahko pričakoval, da jo bodo hitro zaprli, da bo vsega konec. Vpraševal se je, ali ga bodo na lepem ustrelili iz ene teh koč. Prišel je prav na rob časa: kmalu ne bo ne jutrišnjega in ne včerajšnjega dne, samo bivanje, ki bo trajalo večno. Začel je obžalovati, da ni popil malo več žganja.

Glas mu je negotovo omahoval, ko je rekel: „No, tukaj sva. Kje je Američan?“

„Oh, ja, Američan,“ je rekel mešanec in malo poskočil. Zdelo se je, kakor da je za trenutek poza-

bil svojo pretvezo. Stal je tam, bolščal proti kočam in bil tudi negotov. Rekel je: „Ko sem ga zapustil, je bil tamle.“

„No, saj menda ni mogel kam oditi?“

Ko bi ne bilo tistega pisma, bi bil dvomil, da je Američan sploh tukaj — in seveda ko bi ne bil videl mrtvega otroka.

Odpravil se je čez malo, tiho poseko proti koči: ali ga bodo ustrelili, preden pride do vhoda? Bilo je, kakor da z zavezanimi očmi hodi po deski, ki štrli s piratske ladje v morje: nič ni videl, na katerem mestu bo stopil za zmerom v prazno. Kolcnilo se mu je in sklenil si je roke za hrbtom, da bi se mu ne tresle več.

V nekem pogledu je bil kar vesel, da se mu je od Lehrovih obrnila pot sem nazaj — nikoli ni zares verjel, da bi se lahko še kdaj vrnil k delu v župniji in k vsakdanji božji službi in k skrbnemu zunanjemu videzu pobožnosti. Pa vendar mora biti človek malo pijan, da lahko umrje.

Prišel je do vrat — nikjer niti šuma. Potem je rekel neki glas: „Oče.“

Ozrl se je. Mešanec je stal s spačenim obrazom na poseki: podočnika sta mu ves čas poskalovala. Videti je bil prestrašen.

„Ja, kaj je?“

„Nič, oče.“

„Zakaj si me poklical?“

„Ničesar nisem rekel,“ se je zlagal.

Duhovnik se je obrnil in šel v kočo.

Američan je bil resnično tam. Drugo vprašanje je bilo, ali je bil še živ. Ležal je na predpražniku z zaprtimi očmi in z odprtimi usti, roke si je držal na trebuhu kakor otrok, ki ga boli želodec. Bolečina spremeni obraz: komaj da je bilo videti kako podobnost s sliko iz časopisa na steni policijske postaje; tisti obraz je bil bolj žilav, drzen, obraz človeka, ki mu gre dobro. Ta obraz tu je bil samo obraz potepuha.

Duhovnik je pokleknil in prislonil obraz k moževim ustom, da bi slišal, ali diha. Težak vonj mu je

prišel naproti — mešanica duha po bljuvanju, po dimu cigar in po postani pijači. Nekaj lilij bi ne bilo dovolj, da bi skrile to trohnobo.

Zelo šibek glas prav blizu njegovega ušesa je rekel po angleško: „Poberite jo, oče!“

Zunaj pred vrati je stal v nevihtni luči mešanec, strmel je proti koči in kolena so se mu malo majala.

„Torej ste živi, kaj?“ je živahno rekel duhovnik. „Prav bo, da pohitite. Veliko časa nimate več.“

„Poberite jo, oče!“

„Saj ste me vendar želeli, ali ne? Ali ste katoličan?“

„Poberite jo!“ je spet zašepetal glas, kakor da so to edine besede, ki jih pominj iz berila, ki se ga je nekoč naučil.

„Poslušajte!“ je rekel duhovnik. „Koliko je tega, odkar ste se zadnjič spovedali?“

Veke so se vzdignile in začudene oči so se zazrle vanj. Mož je rekel z osuplim glasom: „Najbrž deset let. Sicer pa, kaj počenjate tukaj?“

„Prosili ste za duhovnika. Začnite že. Deset let je dolgo.“

„Pobrati jo morate, oče,“ je rekel mož. Zdaj se mu je povračal spomin. Plosko je ležal na slamovki, sklepaje si roke na trebuhu, in kolikor je bilo še življenjske sile v njem, se je vsa nakoščila v možganih. S čudnim glasom je rekel: „Ta pesjan...“

Duhovnik je divje rekel: „Kakšna spoved je to? Pridem pet ur daleč... od vas pa slišim samo grde besede.“ Strašno nepošteno se mu je zdelo, da se je hkrati z nevarnostjo povrnila tudi njegova brezkoristnost — za takega človeka ne more nič storiti.

„Poslušajte, oče...!“ je rekel mož.

„Poslušam.“

„Hitro jo poberite od tod! Nisem vedel...“

„Nisem prišel tako daleč zato, da bi govorili o samem sebi,“ je rekel duhovnik. „Kolikor prej bo opravljena vaša spoved, toliko prej bom odšel.“

„Zavoljo mene si ni treba delati skrbi. Jaz sem izgubljen.“

„Mislite pogubljen?“ je jezno rekel duhovnik.

„Seveda. Pogubljen,“ je odvrnil mož in si obliznil kri z ustnic.

„Poslušajte me!“ je rekel duhovnik in se sklonil bliže k postanemu prisnutemu vonju, „prišel sem semkaj, da vas spovem. Ali se želite spovedati?“

„Ne!“

„Pa ste se želeli, ko ste napisali tisti listek...?“

„Mogoče.“

„Vem, kaj mi želite povedati. Vem, ali razumete? Pustite to. Spomnite se, da umirate. Nikar se preveč ne zanašajte na božjo milost. Bog vam je dal to priložnost. Druge vam morda ne bo več dal. Kakšno je bilo vaše življenje vsa ta leta? Ali se vam zdi zdaj tako imenitno? Ubili ste veliko ljudi — to je precej vse. Vsakdo lahko to nekaj časa počenja, potem ubijejo tudi njega. Prav tako, kot ste ubili vi. Nič drugega ne ostane kot bolečina.“

„Oče!“

„Ja?“ Duhovnik je nestrpnostno vzdihnil in se sklonil bliže. Za trenutek se mu je zbudilo upanje, da je moža naposled spravil na ozko stezo obžalovanja.

„Vzemite mojo pištolo, oče! Razumete, kaj mislim? Izpod moje pazduhe.“

„Jaz nimam kaj početi s pištolo.“

„O, pač, imate.“ Mož si je odmaknil eno roko s trebuha in si jo začel počasi pomikati navzgor po životu. Neznosno je bilo gledati, kakšen napor je bil to zanj.

Duhovnik je rekel ostro: „Ostanite pri miru. Ni je tam.“

Videl je prazni tok pod pazduho: to je bilo prvo določno znamenje, da je bil poleg mešanca še nekdo tukaj.

„Pesjani!“ je rekel mož in roka mu je trudno obležala tam, od koder je bila prišla, na srcu.

V koči je bilo zelo vroče: težka nevihtna svetloba je sijala nanju.

„Poslušajte, oče...!“

(Se bo nadaljevalo)

življenje je (tudi) smešno

„Mama, ali ti je Metka povedala, da sem si strgal hlače?“

„Ne, mi ni.“

„No, potem je v redu. Ko bi ti namreč povedala, bi tudi jaz povedal, da je ona razbila krožnik, tako pa ne bom.“

„Ni res,“ je trdil neki možki v družbi, „da imamo možje radi neumne žene. Mi hočemo samo žene, ki se znajo narediti neumne, kadar je treba. Za to je pa potrebne precej pameti!“

Občana med seboj: „Elektrika se je podražila za 30%, živila za 40%, les za 50%, poprečno so torej življenjski stroški višji za 2%.“

Na majhni križarki je poginila opica, ki je bila talisman ladjine posadke. Prvi častnik telegrafira kapitanu, ki je na počitnicah:

„Naša opica mrtva — stop — novo kupiti — stop — ali čakati — stop — da se vi vrnete — stop.“

„Gospod doktor, vsako noč sanjam, da sem ovca, ki pomuli travo naokrog.“

„Ne vznemirjajte se, to ni nič hudega!“

„O, pa je! Vsako noč pojém žimnico.“

Hčerka priteče v kuhinjo: „Mama, pridi brž! Mislim, da ata umira.“

„Prav... Kar začni jokati!... Jaz pridem takoj!“

„Janez, nesi to pismo na pošto!“

„Dragica, v tem dežju bi jaz še psa ne pustil na cesto.“

„Saj ti ni nihče rekel, da ga vzemi s seboj.“

Študenta se pogovarjata.
„No, kako je kaj s tvojim zakonom?“

„Slabo. Nekje sem izgubil ženin naslov.“

„Ali hočete kosilo za 40 ali za 60 dinarjev?“

„Kakšna pa je razlika?“

„20 dinarjev.“

Deklici, ki hodita v prvi razred osemletke, se pogovarjata. Pa pove prva drugi o nekem fantiču: „Najlepše ure svojega življenja sem mu darovala.“

„Ali se res Janez in Micka na skrivnem sestajata?“

„Res, saj o tem že ves svet govori.“

Učitelj je zastavil učencem nalogo: „Tvoj oče ima kravo, ki daje po dva litra mleka na dan. Koliko mleka da v desetih dneh? Miha!“

„Jaz nimam očeta.“

„Boštjan!“

„Moj oče nima krave.“

„Jaka!“

„Naša krava nima mleka.“

„Mama, jajce, ki si mi ga skuhala, ni dobro.“

„Molči in jej! Jajce je dobro.“

„Mama, ali moram kljun tudi pojesti?“

Fantek pride k zobozdravniku in vpraša vratarja: „Ali zobozdravnik danes dela?“

„Ne, fantek,“ mu ta pove.

In on: „Kateri dan pa še ne bo delal?“

Tomažek prinese v hišo črva.

„Ja, kaj pa spet to pomeni?“ je mama huda.

„Igral sem se z njim, zdaj mu bi pa rad pokazal svojo sobo.“

Prvi Škot: „Kako pa kaj radio, ki si ga podedoval po starem očetu?“

Drugi Škot: „Igra še kar dobro, le žarnice so tako slabe, da ob njih komaj berem.“

Mož ženi pri kosilu: „Draga, saj bi ti rekel, da si pecivo odlično naredila, a kaj, ko bi ga potem večkrat pripravila!“

flosov in krst novopečenih flosarjev, ki si ga je v vročem nedeljskem popoldnevu ogledalo veliko izletnikov in domačinov.

LJUBLJANA. — Narodna banka Jugoslavije je zaprosila izvršni svet za uvedbo novih bankovcev po 20 dinarjev. S tem bi izpolnili vrzel, ki je med 10- in 50-dinarskim bankovcem. Prav tako že pripravljajo bankovec za 100 dinarjev. V obtočku bosta čez leto dni.

LJUBLJANA. — Ljubljana se loteva največje investicije dveh milijard za izgradnjo slovenske avtoceste ter potrebnih obvoznic in mestnih cest. Letos se poteguje za 7. mednarodno posojilo, s katerim bi dokončali avtocesto od Vrhniko do Ljubljane. Pripravlja pa že tudi dokumentacijo za 8. mednarodno posojilo v prihodnjem letu, s katerim bi gradili obvozno cesto v Ljubljani.

LJUBLJANA. — Delavski svet Železničarskega podjetja Ljubljana se je odločil za nakup 39 električnih lokomotiv v Franciji. S tem bi dopolnili vrzeli v vlečni službi. Mednarodno posojilo pa bo dodeljeno ob dograditvi centralnih delavnic za popravila v Mostah.

LJUBLJANA. — Letošnji pridelek pšenice v Jugoslaviji je bil rekorden. Žetev je bila ugodna s 6,3 milijona ton pšenice, kar je 32% več kot lani. Zelo dober je bil hektarski donos s 34,1 metrskih stotov na hektar. Dobro poteka tudi odkup pšenice. Vse to je pripomoglo, da letos ne bo treba uvažati pšenice. Žal pa ni bil dosežen isti uspeh pri proizvodnji koruze.

LJUBLJANA. — Podjetje „Petrol“, ki krije 90% potreb, je v letošnjem prvem polletju prodalo za 17% manj bencina. Najbolj je padla prodaja bencina na Primorskem (za 50%) zaradi zmanjšanja maloobmejnega prometa. Temu so botrovale znatno povišane cene. Zvišala pa se je industrijska poraba surove nafte in kurilnega olja.

LJUBLJANA. — Vzporedno s po-

SLOVENCİ V ITALIJI SO SAMO ZA DEMOKRACIJO

Ljubljansko „Delo“ je po atentatu na brzec „Italicus“, ki je pretresel vso Italijo in imel velik odmev tudi v svetu, zapisalo, da je Italija dejansko že v državljanski vojni, čeprav se državljani tega še ne zavedajo...

Težko je reči, ali je trditev dopisnika „Dela“ pretirana oz. pesimistična ali pa objektivno utemeljena z ozirom na dejstvo, da v Italiji pokajo bombe in sejejo smrt že skoro desetletje.

Dejansko tu nekaj ni v redu in, če v kateri koli državi nekaj ni v redu, predvsem ko gre za take stvari, potem ni pričakovati drugega kot nered, anarhijo, zločinstvo, atentate, umore, konec demokratičnega reda, kar si seveda želijo vsi tisti (v Italiji fašisti in komunisti), ki jim je predvsem za revolucijo in spremembo sistema in jim je samo za to, da zlepa ali zgrda pridejo na oblast ter zrušijo obstoječi sistem.

Demokratični Slovenci smo bili v vsej povojni dobi kritični do strank, ki so v Italiji na oblasti in vedno smo bili jasni v svojih zahtevah, v svojem demokratičnem boju za naše narodnostne pravice.

Pri tem našem boju pa se stalno zavedamo, da bomo le v demokratičnem sistemu, to je v sedanjem sistemu, mogli živeti in se kot narod razvijati. Vsaka diktatura bi za nas pomenila ponovno trpljenje. Fašizem bi nas uničil ali vsaj hotel uničiti kot narodnostno skupnost, komunizem bi nas pa uničil kot zagovornike pristne demokracije, svobode in resničnega miru, kot je pač to storil povsod, kamor je prišel na oblast. Dovolj je, če preberemo *Otočje Gulag* Aleksandra Solženicina, pa se bomo prepričali, kako zna komunizem braniti delovno ljudstvo... Sicer pa smo Slovenci komunistično roko prav dobro izkusili na sebi in letu 1945.

Če bomo morali zamejski Slovenci zaradi napak italijanskih strank in neposredno tudi zaradi matične države, ki nas sili ves povojni čas v objem italijanskih strank, ki so nesposobne očistiti svojo državo fašističnega gnoja, ponovno v narodno trpljenje ali celo v smrt, potem bo zgodovina dokončno zapisala svojo objektivno in nepopačeno sodbo o vsem: italijanskih strankah, zamejskih Slovencih in matični državi!

Katoliški glas, Gorica-Trst, 22. avg. 1974, str. 1—2.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, 22. AVG. 1974

OBSEVA VEČERNO IN DNEVNO IZDAJO SLOVENSKEGA JAVNEGA RAZGOVORJA
 IN SO DO 2. SEPTEMBRA 1974 KRAJEVNIH NAPISOV
 V AVSTRIJSKI IN AVSTRIJSKIH KRAJEVNIH NAPISOV
 IN AVSTRIJSKI IN AVSTRIJSKIH KRAJEVNIH NAPISOV

LETAKI ZA DVOJEZIČNE TABLE NA KOROŠKEM

Avstrijsko gibanje odpora je v zadnjih dneh izvedlo na Koroškem obširno akcijo, katere namen je opozoriti na nerešena vprašanja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. V Celovcu ter na turističnem območju Vrbskega, Hodiškega in Klopinskega jezera so delili letake, ki ponovno opozarjajo na vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov in oznak na Koroškem.

Na letakih, ki so natisnjeni v koroških deželnih barvah in v nemščini, so navedeni primeri dvojezičnih krajevnih napisov iz različnih evropskih držav, v katerih je dvojezičnost na območju z mešanim prebivalstvom že davno postala nekaj samo ob sebi umevnega, ter primerjava s stanjem na Koroškem. Dalje je na hrbtni strani letakov natisnjen 7. člen avstrijske državne pogodbe, ki govori o pravicah koroških Slovencev, prav tako pa tudi zahteva po prepovedi Heimatdiensta in drugih sorodnih organizacij, katerih dejavnost je usmerjena proti slovenski narodnostni skupnosti na Koroškem.

Vsebina letaka:

AVSTRIJA — EVROPA

Evropa je postala moderna, samozavestna celina. Njeni svobodni

prebivalci so že zdavnaj navajeni strpnosti in sožitja. Samo ob sebi jim je razumljivo, v drugem jeziku naročati, brati in se pogovarjati. Navajeni so, da so napisi pogosto dvo- in večjezični, saj so navsezadnje Evropejci, tako kot mi!

In primerjajo!

Švica: Neuenburg — Neuchatel; Jugoslavija: Rovinj — Rovigno; Italija: Bolzano — Bozen; Avstrija: Mühlbach — slovenski napis popacan.

Morda delajo tudi sklepe! Mi (na Koroškem) potrebujemo tujski promet. Toda: ali potrebujemo nestrpne „narodnjaške borce“? Čemu le še imamo ta tako imenovani Heimatdienst...?

Na zadnji strani je besedilo 7. člena in sklep: Dvojezične table je treba znova postaviti, Heimatdienst pa prepovedati.

Delo, Ljubljana, 26. avgusta 1974, str. 4.

Iz tujih časopisov

Z izreklj iz nepristranskih tujih časopisov osvetljuje življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

40.000 MLADIH ZBRANIH V KRISTUSOVEM IMENU

V južnofrancoskem Taizéju, sedežu občestva krščanskih Cerkv, se je začel mladinski koncil vsega sveta. S tem naj bi vzkliklo novo upanje, ker so zašli napori za edinost Cerkve v slepo ulico. Tudi boj proti krivičnosti na svetu je eden od ciljev tega koncila. Ni nobenih glasovanj in sklepov. Obhajajo „praznovanje vstalega Kristusa v skupnem boju“.

Okrog tihega griča mrgoli kot na romarskem kraju. Na travnikih in pobočjih stoji taborišče šotorov — zvoki kitar, petje, točenje pijač, mladostno razgibano srečanje. Z vseh strani se stekajo skupine v pustolovskih oblekah tja, s petih celin, črni, beli, rumeni, katoličani, protestantje, pravoslavni, anglikanci, ateisti in revolucionarji, približno 30.000 do 40.000. Na višini, kjer visi na sredi pet velikih zvonov na ogrodju, se potem zbirajo med barakami k jedi, ki jo sami plačajo, čepijo v krogu na zemlji in razpravljajo ali molijo in preiščujejo, v budistični držki ali po dolgem zleknjeni v ladji „spravne cerkve“.

Kaj je vse te, včasih na tisoče kilometrov daleč, pripeljalo v Taizé? Prior Roger Schütz je prepričan, da mlade žeja po obvezujočem delovanju, da iščejo povezavo, absolutno. Tudi vleče posebno mlade ljudi to središče raznih krščanskih Cerkv, ki se je osvobodilo vseh bogoslovnih dlakocepstev. Lahko pa je igral neko vlogo tudi nekaj čredni nagon, nagon priti skupaj, se zaupati drug drugemu, se pomešati.

Občestveno praznovanje, bogočastje, se je vršilo pod petimi pisano pobarvanimi ogromnimi šotori, ki so postavljeni v obliki zvezde okrog vzvišenega prostora, kjer klečé menihi v svojih belih kutah. „Jezus je luč sveta in mladina bo to luč ponesla na vse celine,“ doni vedno znova v petih jezikih.

Višek praznovanj je bilo pri skupni molitvi branje *Pisma božjemu ljudstvu*.

Iz Taizé izhajajoče gibanje dobiva očitno vedno bolj politično pobarvanost, pri čemer se sklicuje na krščanski temelj. Mističnemu zatapljanju se je sedaj jasno pridružil boj za revne in zatirane. Preiščevanje se usmerja vedno bolj v politično zavzetost: „... istočasno postati pre-

(Dalje na str. 38)

večanjem cen industrijskih proizvodov so se povečale tudi cene gradbenega materiala. Cene so se dvignile predvsem opeki, salonnim izdelkom ter vodovodnim cevm. Od januarja do julija se je v primerjavi s cenami v istem obdobju lani podražil gradbeni material skoraj za 24 odstotkov.

LOKA PRI ŽUSMU. — Delavci Marlesa iz Maribora so v Loki pri Žusmu v enem tednu postavili novo montažno šolo pod streho. In še nadaljnji teden je bil potreben za razne instalacije in drobne ureditve. Šolo so zgradili s sredstvi solidarnostnega sklada za pomoč od potresa prizadetemu Kozjanskemu.

MEŽICA. — Nove raziskave so pokazale, da v rudniku svinca in cinka v Mežici leži še zelo bogato ležišče kvalitetne svinčene in cinkove rude. V ta namen začena rudnik z novimi naložbami za izkop. Prav tako pripravljajo modernizacijo separacije rude in novogradnjo tovarne akumulatorjev. Svinčeni proizvodi so zelo iskani na trgu, tako da se obetajo dobri časi prebivalcem Mežiške doline.

MURSKA SOBOTA. — V mestu cveti 100.000 vrtnic. Izredno delavno hortikularno društvo v Murski Soboti že vrsto let organizira tečaje za lepo urejeno okolico in negovanje rož. Počasi raste pri ljudeh smisel za lepo urejene domove. Letos skoraj ni bilo najti hiše brez grma vrtnic. Teh so naštel 20 tisoč. Ko so zacveteli, pa je bilo okrog sto tisoč cvetov. Lahko rečemo, da je Murska Sobotna eno najbolj cvetočih mest v Sloveniji. Lepo so urejeni tudi parki in zelene. Gospodarske organizacije redno skrbijo za lepo urejeno okolje. Hortikularno društvo se že sedaj pripravlja za novo sezono in posebno razstavo kaktej.

NOVO MESTO. — V avgustu je stekla proizvodnja prvih renaultov 16 TS na trakoviših IMV-ja v Novem mestu. S prometnim davkom stane 118.500 dinarjev. V okviru kooperacije s francoskim renaultom bo v dveh letih zrasla tovarna za

(Dalje na str. 38)

STARI LONČAR IN NJEGOVA MUCA

V vegasti, s slamo kriti koči ob reki je stanoval star lončar. A ta lončar ni več izdeloval loncev, zakaj njegove roke so bile že onemogle in je komaj še migal s prsti.

Podnevi je posedal na prepereli klopi pred kočjo, se grel na soncu in gledal na reko. Ob večerih je odhajal na vas, malo poklepetal in ta ali oni mu je spustil v malho kos kruha ali mu zilil v vrč nekaj mleka. Za kosilo pa si je včasih potegnil iz reke kako belico ali mastno jeguljo. In tako ni bil stari lončar nikoli lačen.

Neko zelo svetlo lunino noč stari lončar ni mogel zaspati. Vstal je in sédel na klop pred kočjo. Zakaj ne bi užival prelepe lunine noči, si je mislil, saj spati tako ne morem. In ko je tako opazoval polbliskavanje drobnih srebrnih valov, je zagledal v reki nekaj belega. Starec je stegnil vrat, napel oči — in glej, bila je mačka.

„Oha,“ si je rekel starec, „tole mrtvo mačko si potegnem iz vode. Njena koža bo kar prav za moje stare kosti!“

Brž je bil na nogah, snel je s stene mrežo in jo zavihtel v vodo. A kaj je ujel? Živo mačko, prav ljubo mlado mačko, belo ko sneg,

z rožnatima ušeskoma in rožnatim smrčkom.

„Eh,“ je rekel starec, „nikar se tako ne tresi, saj te ne bom odrli.“

Mucka bi rada rekla „mijav“, pa ni spravila glasu iz gobčka.

„No, pridi sèm v posteljo, da se ogreješ, saj si vsa trda od mokrote in mraza!“

In tako sta legla skupaj v posteljo.

Zjutraj je stari mož nadrobil mački v mleko kruha. Mačka se je do sitega najedla, nakar sta šla skupaj pred kočjo in se sončila. Starec si je napolnil pipo in spustil v reko trnek, bela mačka pa je sedla k njemu in začela prestiti.

kvas in luč

Marko in Tomaž sta stopila v vaško cerkev. Pri maši so bili duhovnik, strežnik in dve ženski.

Ko sta prišla iz cerkve, je Marko zaničljivo rekel: „Zanemarjena cerkev, duhovnik, ki nima drugega dela, kot da mašuje, ministrant, ki ga je mati nagnala v cerkev, in dve ženi, ki tudi ne vesta, kaj drugega bi počeli — to je današnja Cerkev.“

„Počasi,“ mu je segel v besedo Tomaž, „Cerkev je kljub vsemu kvas sveta in luč na svetilniku.“

„Kvas sveta? Ti štirje v cerkvi?“

„Tudi ti štirje. Koliko je na svetu pokvarjenosti, zlobe, nevoščljivosti, sovraštva. Kristjani, ki se trudijo, da bi bili zares kristjani, skušajo biti dobri, plemeniti, pripravljeni drugim pomagati. Koliko misijonarjev in misijonark se je odpovedalo svoji domovini in svoji družini, samo zato, da pomagajo nekje daleč na tujem ljudem, ki so potrebni pomoči.“

„In luč na svetilniku?“

„Vem, rekel boš, da je danes znanost tako napredovala, da človek vere ne potrebuje več. O, pa še kako jo potrebuje! Zakaj je ob tolikih tehnikah in

tolikem standardu še vedno toliko revščine in lakote in vojskà? Ker si človek ne zna odgovoriti na osnovna življenjska vprašanja. Odgovor mu more dati samo vera.“

Taka vprašanja so: Kaj je človek? Od kod prihaja in kam gre? Čemu sploh živi? Kaj je po smrti?“

„Na ta vprašanja vse vere odgovarjajo, vsaka po svoje.“

„No, čisto tako ni. V marsičem se vere ujema. A je še nekaj drugega. Prav zato je Kristus ustanovil Cerkev in ji dal Svetega Duha, da jo ta pri učenju vodi. Le prava Kristusova Cerkev uči polno resnico.“

„No, kar predi,“ je menil starrec, „saj te ne bom odrli.“

Proti poldnevu, ko je bilo sonce že visoko, je pripeljal mimo neki kmet cizo, polno repe, in ko je zagledal pred kočo starca z mačko, mu je zaklical:

„Ej! Že dolgo iščem za svoje otroke belo mačko. Daj mi ti svojo mačko, jaz pa ti dam svoj boljši klobuk in povrh še nekaj repe.“

in vlekla za lase, dokler ga nazadnje le ni prebudila.

„Za vraga,“ je kriknil starrec, „kožo ti oderem, ti mrha ti!“

A komaj je še utegnil skočiti iz postelje, pa skozi vrata in naravnost v vodo, saj je segel plamen že tudi po njegovi stari srajci.

Bela mačka je stala na bregu in klicala „mijav“, medtem ko je bila bajta za njenim hrbtom že od vrha

„Kar obdrži si svoj boljši klobuk in svojo repo, jaz pa svojo mačko!“ je odgovoril starrec in si položil mačko v naročje.

Tako sta ostala stari lončar in mačka skupaj.

In ko je prišla v deželo jesen in je postalo hladno, je starrec zvelkel svojo slamnjačo v kuhinjo k ognjišču, ker je bilo tam topleje.

Neko noč pa se je mačka zbudila, ker je morala kihnuti. Kar naprej jo je sililo na kihanje, zakaj kuhinja je bila polna dima. Kar naenkrat pa je zagledala, kako je iz slamnjače, na kateri je spal starrec, švignil plamen. A starrec je kar spal in spal.

Tedaj mu je mačka skočila v obraz in na glavo, praskala je po njem, zasajala vanj kremplje, cvilila in mijavkala, ga grizla v ušesa

do tal vsa v plamenih. V plitvini pa je stal stari mož, ki mu je iz brade in las pa s stare srajce curljala po nogah voda.

„Kar nič se ne boj,“ je rekel mački in si jo pritisnil k prsim, „saj te ne bom odrli.“

In ker starrec ni imel več svoje kože, ga je vzel pod streho kmet, ki mu je bil nekoč ponujal za mačko svoj boljši klobuk. Starrec mu je varoval otroke in pasel mlade gosi. In zmeraj, kadar so bili otroci posebno pridni, jim je pripovedoval zgodbo o svoji mački. Kako ji je najprej sam rešil življenje in kako je potem mačka rešila življenju njemu. In vsakokrat so bili po tej pripovedi otroci zelo pridni, božali so mačko, jo hvalili in ji prinašali dobrot — košček kruha ali klobase ali požirek mleka.

ugani, če znaš!

*Brkat,
kosmat,
repat,
mlekojed,
miškosned.*

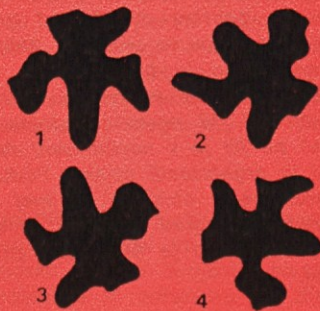
(Maček)

*Človek vsak ob rojstvu
urico dobi,
ki mu bije, teče
prav do konca dni.*

(Srce)

REŠITEV UGANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE: Številki 3 in 7.

UGANKA: S kavnega mlinčka se je odkrušil košček lošča. Kateri od štirih se je odkrušil?

petdeset tisoč vozil letno. Neko-liko so se znižale cene avtomobilom drugih tipov zaradi zmanjšanja prometnega davka. Kljub temu ostajajo skladišča polna. „Crvena zastava“ ima to jesen vskladiščenih petindvajset tisoč vozil. Tovarne dajejo poleg družinskih kreditov še kredit v višini 30.000 din, „Unis“ pa celo 60.000 na dveletni rok odplačila.

PIRAN. — Konec avgusta je mesto spet zaživelo z umetniki-slikarji, ki so se pomerili na IX. „Ex tempore“. Mesto ima že staro slikarsko tradicijo in je obogateno s slikami mnogih svetovnih mojstrov čopiča. Letošnje tekmovanje je potekalo na temo „Piran, morje, Istra“. Dela 150-tih slikarjev so bila razstavljena v Mestni galeriji. Najboljša so dobila nagrade in priznanja.

POSTOJNA. — Slovenska avtocesta je postala daljša za 8.800 m. Delavci gradbenega podjetja „Primorje“ iz Ajdovščine so sredi septembra dokončali odsek avtoceste od Postojne do Razdrtega. Dela so potekala po močvirnem terenu in je zato prišlo do nekaj tednov zamude. Kljub temu pa smo veseli novega uspeha, saj nam je morje spet bližje. V Postojni so začeli z urejanjem križišča ob vstopu na avtocesto in obvozno cesto do Postojnske jame.

POSTOJNA. — Uprava Postojnske jame ugotavlja, da je mnoge strah pred podzemskimi lepotami. Število obiskovalcev je bilo letos skoraj za četrtnino manjše od prejšnjih let. Zelo so popustili Italijani, medtem ko je bilo Nemcev več. Nekaj vzrokov je morda tudi pri avtocesti, ki obvozi Postojno, še več pa jih je v neučinkoviti reklamni in organizaciji obiska. Podobne probleme z obiskom je imel tudi Predjamski grad. Obisk v Pivki in Črni jami pa je bil komaj zaznaten.

PTUJ. — V začetku julija se je na ptujskem gradu zbralo več kot 300 ljudi iz vse Slovenije. Pred tridesetimi leti so bili kot otroci ukrajeni od nacistov in odpeljani v ta-

mišljujoče ljudstvo, ki ga žaja po Bogu, in ljudstvo pravičnosti, ki sodoživlja boj izkoriščenih ljudi in narodov...“

Poleg tega ostro kritizirajo obstajajoče Cerkve zaradi njihovega kapitalizma, zaradi njih povezave s politično silo. Nič čudnega torej ni, če življenje iz Cerkve vedno bolj odteka, ker je njena beseda izgubila na verodostojnosti. Potem se obrača pismo naravnost na Cerkve, ali so pripravljene postati „seme družbe brez razredov in posebnih pravic“.

Skozi vse pismo se kaže socializem predmarksističnega kova ali celo predstave, ki so bile žive v zgodnjem krščanstvu. A vse običji v neki pesniški nejasnosti. Teoretična neostrina pušča vsem pobudam svoboden prostor. Na neko zadevno vprašanje je moral brat Roger na tiskovni konferenci le v neki meri jasno odgovoriti, namreč na vprašanje o uporabi sile. „Če so vsa ostala sredstva izčrpana,“ je rekel, „razumem, da se človek posluži sile.“

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 7. sept. 1974.

BEOGRAJSKA POT

Splača se o tem razmišljati zakaj je moskovska Pravda te dni ponatisnila članek jugoslovanskega vrhunškega funkcionarja Mijatovića, kjer se proslavlja jugoslovansko delavsko samoupravljanje.

Veselje nad samoupravljanjem ni moglo biti razlog za ponatis. Sicer vedo v Moskvi, da je delavsko samoupravljanje v Titovi državi danes manj resnično kot pred petimi leti, da je medtem legla na ta izraz jugoslovanskega socializma odeja strogega partijskega in policijskega režima, da v Vzhodni Evropi zavidajo danes Jugoslovanom njihovo svobodo potovanja, komaj pa še njihovo ureditev podjetij. Vendar je Moskvi trn v očesu že beseda „samoupravljanje“, ki v vzhodnem bloku vedno znova povzroča nemir in ki bi se mogla v Jugoslaviji lepega dne spet napolniti s politično resničnostjo.

Ponatis je bil torej za Moskvo žrtev. A nasprotna usluga je v članku samem. Mijatović zagotavlja Sovjetom v njem zvestobo svoje partije leninizmu in navaja kot dokaz, da je ta premagala „liberalizem“ in „nacionalizem“. Obadva pojma pomenita jugoslovansko reformno politiko, ki jo je Tito po 1971 strl. Moskva zna to ceniti.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 30. avg. 1974.

MIHAJLOV OBSOJEN NA ŽIVOTARJENJE

Jugoslavija se ima za socialistično deželo z odprto družbo. Hoče dokazovati, da nima socialistični način proizvodnje, podružbitev proizvajalnih sredstev neizogibno nujno za stranski proizvod odprave ali tudi le omejitve osebnih pravic. To dokazovanje se ji posreči včasih bolj včasih manj, a pri vseh zvrsteh socializma je pri jugoslovanskem prepad med teorijo in prakso še najmanjši — čeprav je pod lečo občutljivega demokrata še vedno dosti širok. Kajti oblast ene stranke, ki si domišlja, da čisto sama ve, kaj državi in njenim občanom koristi, ustvarja tudi v Jugoslaviji včasih razmere, ki spominjajo na ruske.

Pri razmišljanju o vsem tem je bil Mihajlo Mihajlov, otrok ruskih emigrantov, 1966 pri 32 letih prvič kaznovan. Po študijskem bivanju v Sovjetski zvezi je prijel za pero, razčlenil in primerjal, a njegov spomini na *Moskovsko poletje 1964*, izšlo v beograjskem časopisu *Delo*, so mogli tako malo gódit, da je dobil za to eno leto pogojnega zapora. To je bil mil izid, če pomislimo, da sta se istočasno dve socialistični vladi (beograjska in moskovska) čutili od Mihajlova izzvani in sramoteni.

Ko bi moral kazni odsedeti, bi mogoče, ker ne bi imel priložnosti, ne prišel s političnim sodstvom v spor, vsaj tako brž gotovo ne. To pot, konec 1966, v začetku 1967, je bil njegov prekršek že bližje jugoslovanski resničnosti in paragrafom, ki jo ščitijo. Njegov časopisni boj proti oblasti

ene stranke, za „demokratski socializem“, mu je prinesel tri leta in pol ječe, ki jih je moral odsedeti brez popusta.

En mesec ječe je dobil 1972 za članek v nekem ameriškem časopisu o Solženicinu.

Kot vidimo, se ni Mihajlov po begu svojih staršev iz Rusije nikakor izmaknil ruskim stvarjem in nagajanjem. Bodisi da so ta šla za njim, bodisi da jih je iskal, bodisi oboje: njegovo današnje življenje v jugoslovanskem Novem Sadu je po zunanjih okoliščinah enako življenju tistih v Sovjetski zvezi, ki drugače mislijo kot sistem. Ne dobi dela (nekateri morajo vendar delati, da morejo živeti), stanovanje so mu odpovedali in drugega stanovanja ni na vidiku. Odšel bi iz dežele, a potni list so mu vzeli. Mihajlov sicer ni v zaporu, a preračunano samovoljno in naraščajoče nagajanje je gotovo še teže prenašati.

Tako daleč gredo torej v Jugoslaviji in prav nič ne opazijo, da so oni v Sovjetski zvezi že dalje; tam so nasprotnike ven pustili ali ven vrgli. Do enega ali drugega ima Mihajlov kot Rus takorekoč pravico.

Süddeutsche Zeitung, München, 7. avgusta 1974.

MIHAJLOV — JUGOSLOVANSKI SOLŽENICIN?

V Jugoslaviji čaka neki pisatelj na to, da bi se politična policija nehala zanj zanimati: Mihajlo Mihajlov, znanstvenik za književnost in novinar, nekaj docent za slavistiko na univerzi v Zadru, star štirideset let, v knjige oblastnikov zapisan kot sovražnik socializma, že dolgo brez poklica, dohodkov in potnega lista.

V razpravi *Moskovsko poletje 1964* je poročal o uradni razstalinizaciji, ki jo je imenoval neodkrita, ker je zločine prej zakrila kot razkrila in ker je od vseh svojih žrtev vrnila dobro ime le komunistom.

Članek je bil objavljen v beograjskem leposlovnem listu *Delo* in je imel takoj posledice. Beograjski partijski organ *Komunist* ga je imenoval „pristranskega“, Tito je govoril o „reakcionarnem obrekovanju“. Oba zvezka *Dela*, ki sta članek vsebovala, sta bila prepovedana, Mihajlov zaprt.

Kako je prišlo do tega?

Sovjetski poslanik v Beogradu je zahteval ukrepe proti piscu in listu. Da je jugoslovansko vodstvo tej zahtevi tako voljno sledilo, za to je imelo notranje politične razloge. Oblastniki v Beogradu so spoznali, da so Mihajlovovi napadi na sovjetski pozni stalinizem zadeli tudi jugoslovanski polstalinizem. Zato je delovalo kot pretveza, da je sodišče prve stopnje obsodilo Mihajlova zaradi „obrekovanja Sovjetske zveze“. Ko je prizivno sodišče v Zagrebu Mihajlova v tej točki oprostilo, je ves svet to sprejel kot senzacijo.

A sedaj ne počivajo ne oproščeni ne njegovi polstalinistični preganjanci. Mihajlov se loti jugoslovanske notranje politike, zahteva demokratski, svobodni socializem, obtožuje partijo monopola oblasti — pred beograjskim okrajnim sodiščem pove v javni razpravi besede, tedaj kot danes v Titovi državi nezaslišane: „Majhna skupina drži vso gospodarsko in politično oblast v svojih rokah.“ Končno hoče za razširjanje svojih misli skupaj z drugimi razumniki ustanoviti časopis.

Državna sila ga ovira z ječo in kaznimi. Na koncu mora do nerazumnosti neustrašeni mož, ki se medtem javno prizna za kristjana, za tri in pol leta v zapor. Tito mu z ničemer ne priznane: ne s samico, ne s težkim delom.

Ko Mihajlov 1970 svojo kazen prestane, ne dobi ne dela ne podpore in tudi pot v tujino mu je zaprta. Pri tem je ostalo do danes.

Jugoslovanski oblastniki hočejo Mihajlova ožigosati kot samoljubnega prenapeteža in tako osamiti od svetovne javnosti. A Mihajlov prikaz sovjetske in jugoslovanske politične stvarnosti izdaja njegovo natančno opazovanje in njegov ostrí razum za razčlenjevanje. Sicer pa, ali bi si jugoslovanska oblast jemala toliko zatiralne muje za norca?

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 22. avg. 1974.

borišča. Mnogi njihovi vrstniki so zgubili življenja v taboriščih, Udeležencem so pripravili kulturni program in vesel popoldan.

SLOVENJ GRADEC. — Vzgojno-varstveni zavod v Slovenj Gradcu je septembra odprl dva nova vrtca. V Podgorju je prostora za 34, na Legnu pa za 60 otrok. Sedaj je na tem območju že sedem vrtcev z zmogljivostjo 320 otrok. Kljub temu v Šmartnem polovico otrok ni so mogli sprejeti.

STRUNJAN. — Mediteranska šola za morske vede, ki jo organizira Inštitut za biologijo univerze v Ljubljani je letos že peto leto nudila možnost 800 študentom za raziskave in strokovno izpopolnjevanje. Kot gostje te šole so bili tudi študentje nemških univerz iz Münchna, Bochuma in Bonna. Letos je bila šola le v poletnih mesecih, v bodoče pa se bo vršila tudi v pomladanskih in jesenskih.

TRBOVLJE. — Delavska godba iz Trbovelj je na svetovnem prvenstvu na Nizozemskem osvojila prvo nagrado in posebno priznanje za najboljšo inozemsko godbo. S tem so si trboveljski godbeniki v hudi konkurenci priborili naslov najboljših amaterske godbe na svetu.

VELENJE. — Znano podjetje „Fidelinka“ iz Subotice gradi v Velenju sodobno industrijsko pekarno za peko kruha in peciva. V eni izmeni bo pekarna zmogla 12.000 kg. kruha. Oprema bo avtomatska, tako da bo pekomo lažje. S tem bodo tudi drugi kraji oskrbovani s kruhom. Poleg pekarne bo še večji silos za vskladiščenje moke. Pekarna bo dograjena do konca leta.

ZAGORJE. — Kulturni delavci in občani Zagorja so postavili spominsko ploščo svojemu pisatelju, dramatik in zdravniku dr. Slavku Grumu. Na Dolančevi hiši v Zagorju so na ploščo vklesali njegove misli: „Človek mora imeti nekaj, česar se veseli, da vztraja pri življenju“.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki ih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajalec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajška postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 15 (Eversbuscherstraße).

● SLOVENEK z avstrijskim državljanstvom, star 40 let, že več let v Kanadi, s poklicem, lastnim domom in stalno službo prav tam, vesele narave,

išče slovensko dekle za ustvaritev lastnega doma. Samo resne ponudbe. Fotografija zaželeno. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pisnu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 28)

● PRODRAM na lepi legi 2 ha 2 a ZEMLJE z lepim sadovnjakom. Do avtobusne postaje 15 minut. Leži na prijetnem hribčku, primerna za vinograd. Cena: 30.000 DM. Podrobnejše informacije po 1. oktobru (en mesec) v Jareninskem dolu 36. Vselej pa: Marija Mezgec, 74 Tübingen, Wilhelm-Str. 87. Prodaj najrajši sedaj, ko so drevesa polna sadja.

● SLOVENCEM V PARIZU IN OKOLICI: Kdor se hoče temeljito naučiti voziti in to pri slovenskem inštruktorju, naj se obrne na FRANC AUTO ECOLE, 39 rue de Maubeuge, Paris 9°, tel. 878-95-93, métro Cadet ali Poissonnière.

novе knjige

■ Daniela Krein:

DNEVNIK ZDRAVNICE

Ljubljana 1974

Knjigo je iz nemščine prevedel France Šetar. V njej govori pisateljica o življenju več zdravnikov, ki so se zelo skrbno posvetili svojemu poklicu. Marsikaj v knjigi pa velja za žene v vsakem poklicu. Ta „lahko opravlja vse poklice, izbira pa naj področja, kjer more kaj pomagati, kajti žena mora ostati v slehernem poklicu matiči“.

Knjiga obsega 250 strani žepnega formata. Velja 20 ND, naročiti pa jo morete pri župnijskem uradu Dravljje, Ljubljana, ali pri svojih duhovnikih.

■ ANDRE Frossard:

BOG BIVA, SREČAL SEM GA

Ljubljana 1974

Knjigo je napisal znani francoski spreobrnjenec. V njej govori o nevsakdanjem prestopu v krščanstvo. Gre za človeka, ki se je nekega dne, ne da bi hotel, znašel pred skrivnostjo Boga.

Nekaj stavkov iz uvoda:

„Boga sem srečal nepričakovano — slučajno, bi dejal, če lahko pri takšnih dogodkih sploh govorimo o slučaju — in strmel sem, kakor bi strmel človek, ki bi v Parizu za cestnim ovinkom zagledal pred seboj namesto znanega trga ali križišča morje, ki bi pljuskalo v hiše in se pred njim razprostiralo v neskončnost.

To je bil trenutek osuplosti, ki traja še danes. Na božje bivanje se še zdaj nisem navadil.

Ob sedemnajsti uri deset minut, ko sem iskal nekega prijatelja, sem vstopil v majhno cerkev v Latinski četrti in jo zapustil ob sedemnajsti uri petnajst minut, obogaten s prijateljstvom, ki ni bilo od tega sveta.

Vstopil sem kot skeptik in ateist, kot skrajni levičar. Še večja kot moj skepticizem in ateizem pa je bila moja brezbržnost: zanimalo so me drugačne stvari kot nekakšen Bog, o katerem mi ni prišlo niti enkrat na misel, da bi ga bil zanikal, tako zelo se mi je že od nekaj zdelo, da je plod človeškega strahu in nevednosti. Nekaj minut kasneje sem izstopil kot „katoliški, apostolski, rimski“ kristjan, prerojen in povzdignjen. Čutil sem, kako me prešinja nekaj novega, kako me odnaša s seboj val neizčrpnega veselja.“

Knjiga obsega 152 strani žepnega formata. Cena 19 din.

NOGOMETAŠI

Ker imajo tako dobrega vratarja, so si mogli igralci nogometnega kluba „Ilirija“ zagotoviti mesto v prvi ligi. Igrali so

25 iger. Pri tem so zmagali 7 iger več, kot so jih izgubili. Nobena od 25 iger se ni končala neodločeno. Koliko iger so torej dobili? Dobili so 4 igre več kot v predzadnji sezoni. Koliko iger so potemtakem dobili v predzadnji sezoni?

OTROCI IN STARŠI

Neka revija je razpisala nagrado za sledečo nalogo: štiri

različne fotografije otrok je bilo treba prav postaviti k štirim različnim fotografijam staršev. Mnogo bralcev je nalogo pravilno rešilo. Nekako polovica odgovorov je bila popolnoma narobe. Približno 18% bralcev je dve fotografiji pravilno postavilo. Nekateri so prav namestili le eno fotografijo. Niti en sam uganjevalec pa ni uganil tri prave fotografske pare. Kako si je mogoče to razložiti?

STAVA OB BRIDŽU

Štirje prijatelji so živahno razpravljali o tem, kakšno mesto je sleherni od njih imel med igro bridža neki večer preteklega meseca. Od tega, na videz malenkostnega razpravljanja, je zavisela krepka stava.

Andrej je rekel: „Jaz sem sedel na Borisovi desnici.“

„Ne,“ je trdil Cene, „vi ste sedeli na moji desni.“

„Oprostite,“ je posegel vmes neki gledalec igre, „Cene je sedel na Andrejevi desnici.“

„Jaz,“ je pojasnjeval Dušan, „se spominjam, da sem sedel nasproti Ceneta.“

„Ne verjamem, da je bilo tako,“ je rekel neki drug gledalec. „Dušan je bil Borisov soigralec in je sedel nasproti njega.“

„Dušan,“ je rekel končno Boris, „je sedel na moji desnici.“

Ko so le prišli do soglasja, se je pokazalo, da je bila od šestih navedenih izjav le ena točna. Ali veste katera?

URA

Gospod Poznič je v starinarnici kupil stensko uro. Žal je ura pol ure na dan zastajala. Po dveh dneh je zastala že dve uri.

Za nekaj dni je moral gospod Poznič odpotovati. Ko se je vrnil domov, je ugotovil, da je ura dve uri prehitela.

Kako je mogoče to razložiti? In za koliko dni je gospod Poznič odpotoval?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

KOLO PRI AVTU JE POČILO: Žena je držala pokromani pokrov prvega desnega kolesa — saj je itak ležal na tleh — pred žarometom avta tako, da se je njegova svetloba odbijala od pokrova in osvetljevala prostor, kjer so ležale matice.

NOVA PLAČA: Zato ne, ker je 0,8. del njegove dosedanje plače, izražen s številkami = $1.000 : 0,8 = 1.250$ denarnih enot, torej več kot doslej.

NATAKARJI: Natakarjev je petnajst. Ti imajo klicne številke: 1, 2, 3, 4, 12, 13, 14, 23, 24, 34, 123, 124, 134, 234, 1234. Natakar Andrej s številko 11 na suknjiču ima klicno številko 123.

SUKNJIČ: Če ima suknjič na vsakem zavihku gumbnico, je to dvovrstni suknjič. Enovrstni

suknjič ima gumbnico le na levem zavihku.

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655)

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 0 31 24 - 23 59).

Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams, Tirol.

„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II. 1010 Wien I (za cerkvijo Am Hof).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franc Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 - 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 02132 - 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).

P. Angelj Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065/2-19-55).